

= Velja po pošti: =
 Za celo leto naprej . K 28.—
 za pol leta " " 13.—
 za četr leta " " 6.50
 za en mesec " " 2.20
 za Nemčijo oseletno " 29.—
 za ostalo inezemstvo " 35.—

V Ljubljani na dom:
 Za celo leto naprej . K 24.—
 za pol leta " " 12.—
 za četr leta " " 6.—
 za en mesec " " 2.—
 V upravi prejemam mesečno K 1.80

Uredništvo je v Kopitarjevi ulici štev. 6/III.
Rokopisi se ne vračajo; nefrankirana pisma se ne sprejemajo. — Uredniškega telefona štev. 74. —

SLOVENEC

Političen list za slovenski narod.

= Inserati: =
 Enostolpna petlvrsta (72 mm):
 za enkrat po 15.—
 za dvakrat " 13.—
 za trikrat " 10.—
 za večkrat primeren popust.

Poslano in rekl. notice:
 enostolpna petlvrsta (72 mm)
 30 vinarjev.

= Izjava: =
 vsak dan, izvzemati nedelje in praznike, ob 5. uri popoldne.

Upravništvo je v Kopitarjevi ulici štev. 6.
Avstr. poštna bran. račun št. 24.797. Ogrske poštn. bran. račun št. 26.511. — Upravnihškega telefona št. 188.

Slovenskemu ljudstvu!

Dne 13. junija so volitve za državni zbor. Ljudstvo ima besedo, da izbere svoje poslanke za dolgo dobo šestih let. Ta dan ima govoriti in odločiti glasovnica v blagor ali škodo slovenskemu ljudstvu.

Vseslovenska Ljudska Stranka kliče na volišče vse ljudsko-zavedne Slovence, da zgradijo trdno podlago za uspešno delovanje naših bodočih poslancev v državnem zboru.

To trdno podlago tvori **edinost poslancev**, njihovo složno delo za blagor ljudstva.

Prava, iskrena edinost je pa mogoča samo med možmi, ki so edini v načelih.

Zato se je osnovala leta 1909 **Vseslovenska Ljudska Stranka**, med navdušenim odobravanjem vesoljnega slovenskega ljudstva.

Dragi rojaci! Možje, katere Vam priporočamo, so vsi brez izjeme **zvesti pristaši Vseslovenske Ljudske Stranke**; slovesno so prisegli, da hočejo složni kakor en mož, roko v roki, naslanjajoč se eden na drugega v bratskem zupanju in v jekleni zvestobi napram svojemu ljudstvu vestno in marljivo delovati ter moško in brezobzirno bojevati se za pravice, blagor in napredok slovenskega naroda, po načelih in programu Vseslovenske Ljudske Stranke.

Na vas je, Slovenci, da ob volitvah v bratski edinstvi trdno sklenemo svoje vrste ter sledimo z moško ljudsko zavednostjo ponosni in zmagonosni zastavi Vseslovenske Ljudske Stranke.

Naša edinost ob volitvah bode rodila popolno, bratsko edinost bodočih slovenskih državnih poslancev. Naša trdna edinost bode odstranila iz slovenskega državnega zastopa zadnje ostanke **gnilega lažliberalizma, tega nestrpnega sovražnika, klevetnika in izdajalca slovenskega ljudstva**. Naša životvorna edinost bode postavila v naši slovenski domovini **ponosno zgradbo krščanske demokracije in prave ljudske slobode, zasnovano na zdravo, svežo nepremagljivo moč organiziranega ljudstva**.

Tedaj na krov vsi Slovenci, ki smo blage volje! **Nikogar ne izkujujemo, ki se nam hoče pridružiti v poštenem namenu**. Kdor tega noče — ostane po lastni krivdi izven **mogočne ljudske armade, ki bode na dan volitve podrla vse, kar ne razumeva duše in volje krščanskega slovenskega ljudstva!**

Potem bodo naši poslanci v bodočem državnem zboru tvorili trdno sklenjeno vrsto Bogu in narodu zvestih ljudskih zastopnikov, **edini z ljudstvom, edini med seboj in edini s pravimi ljudskimi poslanci bratskega naroda hrvatskega**. Potem, dragi rojaki, bodo imeli v državnem zboru navdušen, vrlo discipliniran **nepremagljiv bataljon zvestih, požrtvovalnih, neustrašenih bojevnikov in delavcev za sveto ljudsko stvar!**

Tedaj, slovensko ljudstvo na delo in v boj za kandidate Vseslovenske Ljudke Stranke:

Z Bogom za ljudstvo!

Kandidati „Vseslovenske Ljudske Stranke“ so:

Na Kranjskem:

1. Mesto Ljubljana.

Kandidat se določi pozneje.

2. Ljubljanska oklica (sodni okraj ljubljanski brez mestne občine ljubljanske).

Dr. Ivan Šusteršič
advokat v Ljubljani.

3. Sodni okraji Radoljica, Kranjska gora, Tržič.

Josip Pogačnik

posestnik, poštar in dež poslanec v Podnartu.

4. Sodna okraja Kranj in Škofjaloka.

Franc Demšar

posestnik in deželni poslanec na Češnjici.

5. Sodna okraja Kamnik in Brdo.

dr. Janez Krek

profesor bogoslovja in dež poslanec v Ljubljani.

6. Sodni okraji Vrhnika, Logatec, Cirknica.

Josip Gostinčar

posestnik v Ljubljani.

7. Sodni okraji Postojna, Senožeče, Ilirska Bistrica, Vipava, Lož.

dr. Ignacij Žitnik

kanonik in deželni poslanec v Ljubljani.

8. Sodni okraji Litija, Višnjagora, Radeče.

Franc Povše

komerčni svetnik, posestnik in deželni poslanec v Ljubljani.

9. Sodni okraji Krško, Kostanjevica, Mokronog, Trebnje.

Ivan Hladnik

župnik, deželni poslanec na Trebelnem.

10. Sodni okraji Velike Lašče, Ribnica, Žužemberk ter občine Banjaloka, Fara in Osilnica.

Franc Jaklič

nadučitelj in deželni poslanec v Dobrepoljah.

11. Sodni okraji Metlika, Novomesto, Črnomelj.

Evgen Jarc

c. kr. profesor in deželni poslanec v Ljubljani.

Na Goriškem:

1. Goriška oklica.

Josip Fon

c. kr. sodni svetnik in dež poslanec v Gorici.

2. Ajdovščina, Komen, Sežana.

dr. Hinko Stepančič

c. kr. sodni svetnik in deželni poslanec v Gorici.

3. Tolmin, Cirkno, Kanal, Kobarid, Bovec.

dr. Anton Gregorčič

deželni podglavar v Gorici.

4. Mesto Gorica.

Kandidat se določi pozneje.

Na Štajerskem:

V kmečkih okrajih.

V mestnih okrajih.

8. Mesto Maribor.

Skupni slovenski kandidat

Jurij Stern
posestnik v Mariboru.

9. Ormož-Celje (mesta in trgi).

Skupni slovenski kandidat

Ivan Rebek
klučavničarski mojster v Celju.

Na Koroškem:

1. Mesto Celovec.

Alojzi Terček

knjigovec v Celovcu.

2. Celovška oklica.

Valentin Podgorc

monsignore in ravnatelj posojilnice v Celovcu.

3. Borovlje, Dobrla vas, Pliberk, Železna Kaplja.

Franc Grafenauer

dež poslanec in posestnik v Brdu pri Šmohoru.

4. Velikovec, Svinec, Stari dvor.

Jurij Rutar

župan in posestnik v Št. Petru na Vašnjah pri Velikovcu.

5. Beljak.

Matija Vošpernik

župan varenberške občine.

Ljubljana, Maribor, Celovec, Gorica

dne 18. maja 1911.

Centralni izvrševalni odbor „Vseslovenske Ljudske Stranke“.

Dr. Ivan Šusteršič, t. c. predsednik.

Politična poštenost.

Volivna strast je že razpalila stranke in po časopisu ni drugega govorja kakor o volitvah. Volivni termin se zmeraj bolj približuje in število kandidatov zmeraj raste. Letošnje volitve so nam prav živ dokaz, kako zmešljavo napravi med stranko pomanjkanje organizacije in pa nedisciplinirani volivci. Nemški krščanski socialci na Dunaju in pa nemški liberalci imajo toliko kandidatov, da ne vedo kam žnjimi. Povrh vsega tega pa pridejo še samostojni kandidati, ki imajo vsak svoj »gospodarski« program.

Na Slovenskem, hvala Bogu, ne poznamo še tega pojava. Ni dvomiti, da imamo to edinstvo v slogu, to soglasje pri postavi kandidatov zahvaliti naši politični razumnosti in naši organizaciji. V resnici krščansko čuteč človek bo znal veliko prej svojo voljo podvreči skupnosti in prilagoditi svoje lastne stanovske interese blagru celote, kakor pa liberalec. Največ strank in stranic je najti v deželah, kjer je liberalizem najbolj razširjen.

Da nekatere stranke v volivnem boju niso posebno tenkovestne v izbiri sredstev, s katerimi upajo zmagati, nam dokazuje velika zvijača, s katero so upali dunajski liberalci v dunajskem okraju krščansko-socialnega kandidata pri volitvih poraziti. Cel mesec maj so upili liberalni in socialno-demokrati dunajski listi, da je dunajski magistrat pri sestavi volivnih imenikov pristransko postopal, nasprotne krščanskih socialcev iz imenikov izpuščal ter hotel tako na izid volitev uplivati. Te dni se je pa pokazalo, da je ravno nasprotno resnica. Med tem vpitjem, ki so ga vprizarjali, so vprizorili liberalci sami veliko sleparijo; organizirala se je cela četa ljudi, ki je delala z ogromnimi svotami in najemala v privatnih hišah in hotelih stanovanja, v katerih so bili naznanjeni volivci, ki sploh nikdar v hiši niso stanovali, ampak so samo v to privolili, da se jih kot tam stanjuče naznani in bi na ta način v dotičnem okraju do volivne pravice prišli. Razume se samoobsebi, da niso tega zastonj napravili. Dozdaj je dokazanih 160 takih slučajev. Bomba, ki so jo vrgli dunajski liberalci na krščansko-socialno stranko, se je razstrelila in nje kosi so padli nazaj na liberalce. Vso stvar imia sedaj sodnja v rokah.

Kako potrejni so krščanski zastopniki ljudstva v zbornici, da vso državno upravo nadzirajo, nam kaže najbolj Francija. Ni je republike, kjer bi bilo toliko sleparstva in goljufije pri državni upravi, kakor ravno v Franciji, katero vodijo svobodomislici prve vrste. Kjer je preveč svobode, tam je tudi veliko zmote, še več pa ljudi, ki to svobodo zlorabljajo. Ravnokar je dobil predsednik francoske republike v roke poročilo o sleparjih, ki so se izvršile v posameznih ministrstvih leta 1908. V zunanjem ministrstvu so dobivali strojni pisarji, tolmači in vsi uradniki nižje vrste plačo iz zaklada, ki je določen za vsprejem tujih vladarjev. V notranjem ministrstvu so dobili odškod-

nino za preselitev v Pariz uradniki, ki niso sploh nikdar Pariza zapustili. Denar se je pa jemal iz zaklada za saniteto policijo, samo en uradnik pri delavskem ministrstvu je dobil 14.000 fr. za to, da je nekaj ljudi dobil, ki naj bi študirali v Ameriki usnj. Pota na Dunaj in v Berolin so zaračunjena z 2000 franki. Poštno ministrstvo je naročilo 100.000 isolatorjev pod pogojem, da jih ne vzame, ako jih je več kakor 2 odstotka poškodovanih. Poškodovanih je bilo v resnici 91.541 in vendar jih je poštno oskrbništvo vse prevzelo.

Največji so pa računi v ministrstvu za francosko naselbino. Naselbina Reunion je plačevala leta 1908 tri guvernerje ali glavarje. Eden je bil na dopustu, drugi ga je zastopal in tretji je bil zato tukaj, da je drugega zastopal. Naselbina Saint-Pierre-Miquelon je že za dve leti plačevala po 11.500 frankov guvernerju, ki je bil že davaj v drugi naselbini. In tako gre naprej od postavke do postavke. Seveda je sedaj na Francoskem vse pokonci in se zahteva stroga kontrola nad francosko upravo. Če se bo pa res kaj uspešnega proti sleparjam ukrenilo, je pa zelo dvomljivo. Ministri sami se boje uradnikov, ker so vsi republikanski agitatorji in utegnejo biti ministrskim stolom nevarni. — Uboga Francija! Dokler ne bo imela boljših in bolj poštenih poslancev, je vsak up na kak preobrat zastonj. Naj bi imelo avstrijsko ljudstvo te francoske razmire pred očmi posebno sedaj, ko si izbira svoje zastopnike v ljudski parlament.

Slovenska Straža.

Sramota je, da vzdržujejo naše šole pijanci. Ironija, da večja ni mogoča. Duševno in telesno propal človek plačuje z žganjem solo in učitelja, ki naj vzgaja značajno, duševno in telesno zdravo mladino. Pijanec — glavni steber in kulturni dobrotnik naroda. Slovenci zapajemo na leto na žganju 100, reci sto milijonov kron. Med temi 100 milijoni je najmanj 20,000.000 K za često preko meje importirano žganje. Za svoje narodno-obrambne namene pa zmodujemo komaj 200.000 K na leto. Tedaj damo narodnemu sovražniku stokrat več. O tem žalostnem dejstvu piše zadnja številka »Zlate Dobe«. Kako boš rešil in osrečil ljudstvo, če pa samo brezumno in pohlepno sili v povodenju alkohola! Ljudstvo, vdano pijači ni zmožno, še manj pa vredno živiljenja. **V treznosti je naša rešitev.** Naše podružnice bodo izvrševale največje in najuspešnejše narodno-obrambno delo, ako pridobivajo ljudstvo, vse sloje, posebno mladino za protialkoholno gibanje. V mnogih krajih imajo abstinenčne odseke in družbe treznosti; v največ krajih pa nimajo nobenega voditelja za to dobro stvar. Podružnice Slovenske Straže naj vzdignejo po vsej domovini mogočno gibanje pod gesлом: »Na boj alkoholu, najhujšemu sovražniku Slovencev! Za treznost domovine!«

Podružnica Slovenske Straže za Vič-Glince pri Ljubljani bodi vsem drugim pri tem delu vzor! Njen požrtvovalni predsednik gosp. Mehle je sam

spisal igro »Brez žrtev ni zmage«. Zivo je v igri pokazal grozovitost alkohola in dobroto treznosti. Ljudstva se je kar trlo pri dvakratni prireditvi. Upliv je bil silovit. In tako mora biti! Do kosti in mozga naj pretrese zapeljano ljudstvo grozno razdejanje alkohola. Podružnice, sledite zvesti svoji sestri! Za treznost domovine!

Pohvaliti moramo danes še eno podružnico. V prijaznih Križah pri Tržiču deluje. Upam, da ne bo zamere pri drugih, če rečemo, da je nadvse marljiva in delavna. Točnost je njena lepa čednost, vsak nasvet in vsak načrt osrednjega vodstva takoj zvrši. Na vsak način moramo iz pisma marljive blagajničarke gdč. Marije Wigele priobčiti javnosti sledče: »Pohvaliti moram članice; kar jim naročim, naredi. Pred prazniki sem jim dala narodne koleke in rekla, da jih mora vsaka za eno krono prodati z opazko: »Potem Vam bom dala mir s koleki do Božiča.« Ena je pa prišla in rekla: »Še za eno krono jih dajte, da ne bo po Vašem.« Prodala je zopet iste in prišla še po 25.« Kaj ni to lepo? Tako se prodaja narodni kolek! Pohvaliti pa moramo to podružnico še posebno, ker je dala svojim sestriram lepo misel: podružnice naj zbirajo ustanovnino po 200 K. In tako je danes prva podružnica-ustanovnica ona v Križah pri Tržiču. Bog jo živi!

Nova podružnica se je ustanovila zadnjeno nedeljo v Devinu ob sinji Adriji.

Novo podružnico dobimo v Radecah pri Zidanem mostu. **Kaj pa drugi kraji?** Ali sploh nočejo sodelovati pri rešitvi obmejnih bratov? Danes so časi tak: Kdor ne pomaga v tem ljudem boju, je podoben izdajavcu!

Vse podružnice prosimo, naj nam vrnejo takoj **statistične** pole. Vsled zakanostnosti se vse delo meša in zastaja.

Točnost!

Nahirajte nove člane »Slovenski Straži! Ustanavljate v sosednjih župnjah nove podružnice! Zbirajte darove! Razdirajte društveno blago, posebno razglednice in narodni kolek!«

Novi ustanovniki:

Ljubljanski bogoslovci I. in II. rok 100 K. — Podružnica Slovenske Straže Križe pri Tržiču I. in II. rok 100 K.

Nabralo se je kot Slomškov dar:

Josip Zelnik, župnik v Čemšeniku, 6 K. — Slovensko katoliško narodno dajoštvo slovenske trgovske šole v Ljubljani 11 K.

Iz nabiralnikov:

Po g. Andreju Oset v Tolskem vrhu iz nabiralnika Slov. Straže 4 K 10 vin. — Iz nabiralnika v gostilni g. Iv. Drašler, Dole, 15 K. — Iz nabiralnika v gostilni g. Al. Godec v Borovnici 5 K. — Iz nabiralnika v župnišču v Borovnici 5 K. — Iz nabiralnikov podružnice Slov. Straže v Celju 14 K.

Za posredovanje pri zavarovanju 140 kron.

Jesenjske novice.

j. Volilni shod, ki ga je imel preteklo nedeljo na Savi gospod državnoborški kandidat Pogačnik, je jako dobro uspel. Naši volilci bodo z navdušen-

jem oddali svoje glasovnice za kandidata S. L. S.

j. Zolitičnega bojkota, ki so ga modro sklenili naši poslanci nasproti protalem liberalizmu, so se tudi pri nas nekateri v dno duše prestrašili. Došlej so se zanašali na našo koncilantost in menili, da vedno lahko rujejo potrebovali pomoči, bomo pa oči hinasko zavili in stisnili klobuk pod pazduho, pa bo šlo. Odkar pa so naši poslanci sklenili ravnati se po starem dr. Tavčarjevem receptu: »Enemu groš, drugemu knof!«, pa ti boječi gospodje trdijo, da niso naši nasprotniki! Mi pa pravimo: Po vaših delih vas bomo sodili. Prilike imate dovolj, da se pokaze!

j. Humrova garda grozno razsaja po svojih listih zoper nas, ker se bližajo volitve. Pa vsem tem sodrogum Humrovim povemo, da jih bo po Humrovi tovarišiji še glava bolela. Liberalci, nikari ne plešite po Humrovih orgljicah, se vam bo v glavi vrtelo.«

j. Nekateri liberalci se sedaj s Humrom kavajo, češ, da je Humer neznačajan. Humer pa jim dokazuje, da je značajan. Da bodo prej pri koncu, jim pristopimo na pomoč ter razsodimo tako-le: Humer je značajan in dosleden v brezverstu, do skrajnosti neznačajan pa v politiki, ker je prodal Jesenice narodnim sovražnikom. Liberalci pa so do skrajnosti neznačajni, ker se delajo narodne, pa bodo vendar na Humrovo povelje volili narodne nasprotnike! In tako je neznačajni Humer vreden veljnik neznačajnih liberalcev.

j. Značaj! Da svet vidi, kakšne značaje bodo volili Humrovi značaji, evo nekaterih kandidatov iz Humrove liste: Legat Ivan (Rajmund), Humer Lovro, učitelj Schiffrer, socij Šešek, socij Zugovitz, Nemec Dovžan, Smerekar, Pongratz Stefan in drugi taki in podobni značaji. Na teh značajih naj bi odslej slonele črno-žolte-rdeče Jesenice!

j. »Svobodno Misel,« najbolj brezverski slovenski list, ki je ta mesec začel nanovo izhajati v slovenskem jeziku, so jeli naši svobodomislici razpoložljati. Naslovili so ga tudi nekomu v Rovtah (na Planini), čigar naslov za danes še zamolčimo. Svojčas pa ga bomo objavili, da bo mož vedel, kako prav smo imeli, ko smo mu dejali: Vajrute se svobodomislnih liberalcev!

j. Nesreča v planinah. Od Sv. Križa na Planini sta preteklo sredo peljala dva fanta s konjem proviant za Kadilnikovo kočo na Golici. Ko pripeljata pod nemško, odkoder se imajo jestivne znesti na vrh Golice, sta konja izpregla. Konj pa se je nerodno zavalil po travni ter se prevalil proti prepadu, kamor je letel nevzdržano in se popolnoma do smrti pobil.

j. Predavanje. Jutri v nedeljo zvezcer je v Delavskem domu na Savi običajno predavanje. Vstop vsem prost.

Tržiške novice.

j. Nagrade ne marajo. Danes teden razpisanih 500 K nagrade se branijo moji rdeči prijatelji. Kar nočejo priti ponje, čeprav so jih potrebni kakor suha zemlja dežja. Še celo spomniti jih ne sме nihče na 500 K, sicer ga takoj

ni čudil, ko je prihajal v vas in izpravševal:

»Katera cesta pelje tod v Rasejo?«

»Vse ceste vodijo v Rasejo,« — so mu odgovarjali preprosto in kazali z rokami dolni po poti, kakor da bi ga zagotavljali v njegovi smeri.

Semka je šel dalje brez truda, brez bojazni. Veselila ga je svoboda, veselila so ga polja s pestrimi barvami in zvonjenje zvončkov mimo vozeče poštne trojke. Včasih je legal v travo in se skril pod šipkovim grmom ali pa je zlezel v obcestno goščavo, ko je bila najhujša vročina. Usmiljene sibirske žene so mu dajale kruha in mleka, a potupočni mužiki so včasih dopustili, da je sedel na njih voz.

»Striček, pusti me na voz, radi Krista!« — je prosil Semka, ko ga je dohajal kdo s konjem.

»Tetka, daj, radi Krista, kruha!« — se je obračal v vseh kmeticam.

Vsi so ga milovali in Semka je bil sit.

Tretjega dne je zablestela pred Semka reka.

»Glej, glej! Ona je!«

Pomnil je, ko so se nedavno peljali z očetom preko te reke. Le da jih je bilo tedaj tako mnogo in ljudi niso prevzeli posamez, ampak v skupinah. Spomnil se je, kako sta na brodu, s katerim so se prepeljali tudi oni, hodila okrog stebra konja z zavezanimi očmi in nategovala vrv, poleg njiju pa je tekal z bičem v roki starček, v srajci in širokem klobuku, in neprestano kri-

LISTEK.

DOMOV.

(Iz življenja sibirskih izseljencev.)

Ruski spisal N. Telešov.

I.

Bila je jasna poletna noč. Veselo in mimo je svetila luna. S svojim srebrom je zalivala poljane in ceste, s svojo svetlobo je prodirala gozdove, zlatila reke . . . Izza duri izseljenske barake se je splazil ravno ono noč enajstletni deček Semka, ves kuštrav in bled. Ko se je dobro ogledal in pokrijal, je začel bežati, kar so ga nesle noge, v smeri proti polju, kjer se je začela »rasejska« cesta. Boječ se zasledovalcev, oziral se je neprestano, toda nikdo ni tekel za njim in srečno je dosegel poljane, a potem tudi glavno cesto. Zdaj se je ustavil, nekaj pomislil ter krenil tiho niz dol po cesti.

Bil je to eden iz onih »božjih detet, ki ostanejo sirote za izseljenci. Njegovi roditelji so umrli za legarjem, Semka pa je postal sam med tujimi ljudmi, sredi tujih prirode, daleč od domovine, ki jo je pominil le še po beli, kamniti cerkvici, po vetrnjačah, po rečici Uzjupki, v kateri se je kopal včasih s tovariši, in po selu, ki se je nazivalo Belo. A kje je ta domovina, to selo in rečica Uzjupka, — to je bila zanj ravno takaj tajnost, kakor ta kraj, kjer se je nahajal v tem trenotku. Samo

tega se je še spominjal, da so prispeti po ravno tej cesti, da so šli preko neke široke reke, a še prej so se dolgo vozili s parnikom, nato z vlakom, zopet s parnikom in zopet z vlakom. Dozdevalo se mu je, da ima prehoditi samo še to cesto, ko pride do reke, nato pride vlak, a tam bo že rečica Uzjupka, selo Belo in rodni kraj, ki se mu je tako privadol, kjer bi še sedaj znal na prste sešteviti vse selske starčke in dečke. Pomnil je še, kako sta mu umrla oče in mati, kako so ju položili v krsto in odnesli nekam za goščavo na neznano pokopališče. Tudi tega se je vedel Semka spominjati, kako je plakal in milo prosil domov, toda prisilili so ga ostati v baraki, kjer so ga hranili s kruhom in juhami in mu vedno govorili: »Sedaj se nimamo časa s teboj ukvarjati. Celo gospod Aleksander Jakovljevič, ki je bil nekak gospodar nad drugimi, je kričal nad njim in mu obljuboval, da ga zlaza, če ne bo miren. Tako je Semka hočeš-nočeš životaril in tugoval. V isti baraki so bile še tri deklice in en deček, ki so jih tu pustili roditelji in odšli neznanom. Ti otroci pa so bili še tako mali, da se ni bilo mogoče ž njimi ni igrati, ni šaliti.

postavijo »pod kap«, kakor so to storili pretečeno nedeljo v gostilni pri Gašperinu. S tem si pa sami dajejo glasno izpričevalo, da so lažnjivci in nesramni obrekovalci, kar se vzame na znanje.

— Ant. Gole, kaplan.

t Prostovoljno gasilno društvo predi jutri veliko slavnost povodom otvoritve novega gasilnega doma s sledčim sporedom: Ob tri četrt na devet zjutraj bo pozdrav gostov na kolodvoru. Ob pol desetih se zbera došla društva pred novim domom ter odkaraka jo zo vojaško godbo na čelu, ki bo došla iz Gorice, v župno cerkev. Tu bo od tri četrt na deset blagoslov nove zastave. Kumovala bo gospa županja Ida Mally. Po blagoslovu bo kratek govor in sveta maša, med katero bo svirala vojaška godba. Po službi božji odhod h gasilnemu domu, ki bo blagoslovljen in nato bo odlikovanje nekaterih članov tukajnjega gasilnega društva s častno kolajno za 25letno delovanje. V hotelu »Pri pošti« bo banket. Ob treh popoldne bo na trgu pred sv. Andrejem javna tombola, koje čisti dobiček pripade gasilski blagajni za nabavo orodja.

t Predavanje bo jutri, 21. maja, ob osmih zvečer v društvenih prostorih. Predaval bo g. profesor Anton Sušnik iz Kranja o ženskem vprašanju. Želeti je mnogoštivilne udeležbe. Povabljeni je zlasti naše ženstvo.

t Shod S. L. S. bo prihodnji četrtek na Vnebohod Gospodov, 25. t. m., ob pol štirih popoldne v spodnji dvorani društva sv. Jožefa. Na shodu poroča državnozbornski kandidat in bivši podpredsednik državne zbornice g. Jožef Pogačnik. Omišljeniki, prihitite na ta shod v obilnem številu, da slišite svojega bivšega in bodočega državnega poslanca.

t Kranjsko okrožje bratov Orlov ima 28. t. m. v Tržiču vuditeljski tečaj. Na tem bodo zastopani telovadni odseki kranjskega okrožja. Nastopilo bo več govornikov. Natančnejši spored se objavi danes teden.

t Socialni demokrati prav marljivo razširajo plakate, na katerih priporočajo nekega Dermota iz Gorice za poslanca. Zlasti Bukovnik, o katerem pravijo, da bo pustil delo v tovarni in raznašal ter prodajal samo »Naprek« in »Prapor«, kar vsljuje ljudem po gostilnah in na ulici dolge listine, v katerih se rdeča stranka kaže kot edina ljudska osrečevalka. V resnici pa izjemna delavstvo, ki ji nosi trdo zasluzene novce, od katerih se rede razni tajniki. Na teh plakatih pove brezverska stranka, ba di rada dobila vpliv na šolstvo, to je, da bi rada pregnala krščanski nauk iz šol. Zato bo vsak pametni človek dobro premisnil, predno bo zapisal na glasovnico ime rdečega kandidata.

t »Divji lovec« je minulo nedeljo privabil toliko ljudi, da jih je mnogo moralno oditi, ker ni bilo več vstopnic. Igralo se je izvrstno, a prosili bi zopet, da se predstava očno prične ob napovedanem času. Igra se ponovi v nedeljo, 28. t. m., ob osmih zvečer.

Ustanovitev podružnice velevažnega društva.

Mnogo smo že pisali o zaostalosti avstrijske mornarice. Pri tem je naj-

bolj prizadeta naša domovina, kajti močna bramba avstrijskega obrežja je tudi najboljša bramba našega ozemlja pod pohlepni rokami Italijanov, ki hrepene, razkosati našo domovino. Z močno avstrijsko mornarico si Slovenci le obvarujemo skupnost svojega ozemlja, dasi pri tem največ žrtev pride na druge. Izvestnim hujšačem seve to ne gre v glavo in povečanje avstrijske mornarice taki ljudje napadajo ob vsaki priliki. Tako je bila napadena tudi velevažna ustanovitev podružnice avstrijskega mornaričnega društva, ki se je preteklo nedeljo ustanovila v Ljubljani. O pomenu avstrijskega mornaričnega društva smo v »Slovencu« napisali že več člankov. Drušvo hoče pomagati k nujno potrebnemu ojačenju avstrijske mornarice, ojačenju iz zasebnih sredstev premožnejših — ne da bi se koga k temu najmanj silo. Radi tega in ker je društvo strogo nepolitično, morajo biti motivi posebne vrste, ki vodijo izvestne nasprotne tega društva. Vse, kar pa ima ljubav do ožje in širše naše domovine in voljo jo ohraniti močno in slavno, vse te bo združila podružnica avstrijskega mornaričnega društva v skupno delo.

Odlična je bila preteklo nedeljo ustanovitev nove podružnice. Zbral se je v slavnostno okrašeni srebrni dvorani »Uniona« k ustanovitvi občinstvo iz najodličnejših ljubljanskih krogov. Opazili smo dež. predsednika barona Schwarza, dvornega svetnika grofa Chorinskega, dež. glavarja pl. Sukljeja, fml. Kusmaneka, dvornega svetnika Klimenta, prošta Sajovica, dež. vlade svetnika viteza Laschana kot zastopnika ljubljanske občine, podpredsednika trga. zbornice Iv. Kregarja, mnogo dam, med njimi gospo dr. Šusteršiča, veliko število ljubljanskih meščanov in častnikov.

V imenu pripravljalnega odbora je mornarični poročnik v rezervi W. Kubelka pozdravil v obeh deželnih jezikih došle slavnostne goste in člane ter jim je izrekel najiskrenježo zahvalo za njihovo udeležbo na ustanovni slavnosti najmlajše krajevne skupine avstrijskega mornaričnega društva. Govornik je nato očratal naloge avstr. mornaričnega društva. Zgodovina uči, da so one državé, ki so svojo mornarico konsekventno ojačavale, bile na morju močnejše in mogočnejše ter so v narodno-gospodarskem in političnem življenju v veliki meri prehitile druge države. Te države so imele in imajo velike in bogate kolonije, cvetoč trgovski promet in gotovo eksportno polje za svoje trgovske produkte. Njihovi izseljenci so našli v kolonijah drugo staro domovino ter so ostali državljanji svoje države. Žalibog je naša monarhija vseh teh ozirih zelo zaostala. Naša trgovska mornarica je majhna, vojna mornarica pa v vedni nevarnosti pogina; mi nimamo nobenega zanesljivega eksportnega polja in nenavadno število naših izseljencev se porazgubiva v severoameriških Združenih državah in tujih kolonijah, se odtuje starci domovini in pomenja trajno izgubo za domovino. Naša vojna in trgovska mornarica je med velevlastmi na devetem mestu. Potreba času primerne uredbe naše mornarice se je z Najvišjega mesta več-

krat poudarjala. Pod protektoratom Njegove c. in kr. visokosti nadvojvode Franca Ferdinanda stoeče avstrijsko mornarično društvo si je stavilo težko, a hvaležno nalogo, prebivalstvu naše monarhije brez ozira na stranke pojasniti veliko premašo pojmovani pomen naših pomorskih interesov ter njihovega vpliva na dobrobit državljanov in za korist domovine, da se tozadenvi zastanek z združenimi močmi odstraniti zamore. Govornik je končno opozarjal na speciell pomen za Kranjsko, našo ožjo domovino, ki leži tako blizu morske obale, ako se uspešno preuredi naše brodovje in dvigne pomorske interese. Izvajanja g. govornika so zbrovalci živahno odobravali.

Nato so se en bloc sprejela pravila krajevne skupine Ljubljana. Ta krajevna skupina je podružnica avstrijskega mornaričnega društva, sedež ima v Ljubljani ter razteza svoje delovanje na Ljubljano in okolico; ima namen, pospeševati cilje glavnega društva in podpirati njegova stremljenja v vsakem oziru. Sredstva za dosego tega cilja so: članarina, članov krajevne skupine, prostovoljni darovi in dohodki raznih priredb. Člani so: častni, dosmrtni in letni. Dosmrtni člani so oni, ki so vplačali najmanj 250 K; ti so prosti od vseh letnih prispevkov. Letni člani se dele v skupine prispevkov letnih najmanj 25, 10 in 5 K; uvrstitev v te skupine se izvrši pri vstopu, kakov sodi vsak član za primerno. Razun letnih članov morejo pripadati skupini tudi deležniki z letnim prispevkom 2 K. Odbor krajevne skupine obstoji iz predsednika, štirih podpredsednikov, dveh tajnikov, enega blagajnika in odbornikov. V jezikovnem oziru je krajevna skupina osnovana na stališču enakopravnosti in ima ta značaj varovati tudi na zunaj.

Volitev odbora se je izvršila per acclamationem in so bili izvoljeni sledeči gg.: za predsednika deželne vlade svetnik Oton pl. Detela, za podpredsednike: podpolkovnik Franc Fedrigoni pl. Etschthal, ces. svetnik arhitekt Ivan Mathian, deželni šolski nadzornik Albin Belar in mestni zdravnik dr. Demeter Bleiweis vitez Trsteniški; za tajnika trgovca Otmara Berga in c. in kr. mornarični poročnik v rezervi W. Kubelka in za blagajnika poštne asistent Franc Levart; za odbornike so bili nadalje izvoljeni gg.: odvetniški koncipijent dr. Jožef Ažman, stotnik Viktor Braun, podpravnatelj družbe »Phönix« Vladimir Fischer, stotnik Gasser, tovarnar Milan Ivančič, deželne vlade koncipijent dr. Adalbert pl. Keler, posestnik Jožef Kosler, nadporočnik Kurt baron Krieghamer, trgovec Ivan Krisper, inženir Milan Lenarčič, podjetnik Jožef Lončarič, stotnik Karol Luckmann, trgovec Viktor Nagy, tovarnar Jean Pollak, zboždravnik dr. Alojzij Praunseis, stotnik Rudolf Praxmarer, pisatelj ces. svetnik Peter pl. Radics, ravnatelj Silvester Škerbinc, poštni nadoskrbnik Jožef Strukelj in tovarnar Emil Tönnies. Vsi izvoljeni odborniki so sprejeli izvolitev.

Predsednik krajevne skupine deželne vlade svetnik pl. Detela je nato nazzanil zborovalcem, da je nova krajevna skupina avstrijskega mornaričnega društva Njegovemu Veličanstvu cesarju brzjavnim potom sporočila neomajno udanost ter nadvojvodi Franc Ferdinandu kot predstojniku društva sporočila izraz globoke udanosti s prošnjo, da bi tudi tej skupini dal svoje varstvo. Predsedniku avstrijskega mornaričnega društva, princu Alfredu Liechtensteinu se je brzjavno naznanila ustanovitev nove krajevne skupine.

Predsednik podružnice g. vladni svetnik pl. Detela je med navdušenim odobravanjem prebral brzjavne pozdrave cesarju, prestolonasledniku in predsedniku avstrijskega mornaričnega društva princu Alfredu Liechtensteinu. Novi podružnici so došli številni brzjavni pozdravi od raznih društvenih podružnic in tudi od zasebnikov. Došli so brzjavni pozdravi iz Solnograda, Turnave, Turn Severina, Opatije, Ponikve, Dunaja, Liberec, Aten, Plzna, Hamburga, Carigrada, Gorice, Gasteina, Gradca, Mödlinga, Bosanskega Broda, Merana itd. S slava-klici na cesarja je bilo zaključeno to pomembno zborovanje. Nova podružnica ima že 250 članov, želeti pa je, da se to število kmalu podvoji, potrojiti, da bo tako tudi Ljubljana, ta važna točka na avstrijskem jugu, pokazala, da dobro razumeva važne naloge avstrijskega mornaričnega društva. Pristopna naznanila sprejema cesarski svetnik arhitekt g. J. Mathian na Dunajski cesti. Novi podružnici želimo najlepšega razvoja v korist in v čast avstrijski mornarici!

Cerkveni vestnik.

Svete Višarje. Dne 25. maja, na Kristusov Vnebohod, se bo tudi letos, kakor je že več kot 500 let stara navada, odprla božja pot na Svetih Višarjih. Že prejšnji dan (24. maja) se bodo podali trije spovedniki na goro. Letos se začne božja pot primeroma pozno, ker je Kristusov Vnebohod kasno, zato pa tudi na gori ni več toliko snega, kakor navadno, ko se odpre božja pot. Cerkev na Sv. Višarjih leži 1792 metrov nad morjem, vozne ceste ni nobene, le gorske steze peljejo romarja do cerkve. — Leta 1910. je prišlo na Sveti Višarje 13 rednih procesij (ki pridejo vsako leto) in 37 izrednih, 4 škofje, med njimi goriški kn. nadškof in ljubljanski knezoškof in 7 prelatov. 21.150 vernikov je pristopilo k sv. obhajilu, bralo se je 705 sv. maš in bilo je 65 pridig in nagovorov. Sv. maše so se začenjale ob 6. uri, ptuji duhovniki pa so lahko že mačevali ob 4. zjutraj. Vsaki dan zvečer so bile litanije Matere božje in blagoslov. Spovedovali so od zgodnjega jutra do pozneve večera, dokler je bilo spovedancev. Spovedniki so bili redno trije. Vreme za božjo pot ni bilo prijetno, dež je šel vsaki teden in sneg je na gori padel vsak mesec. Do sredi junija je sploh ležal, potem pa je padel 3. in 24. julija, 7. avgusta in 21. septembra. Božja pot se je končala 2. oktobra na rožvensko nedeljo. Največ romarjev je bilo iz Koroškega in Kranjskega, potem pa iz Štajerskega in Goriškega,

tal z ohripelim glasom: »N-no! prokleti! N-no! moji ljubi!« In konjasta vsled njegovega krika še hitreje tekala okrog stehra, vrv pa se je ovijala tudi hitreje, brod pa se je pomikal vedno bliže in bliže k drugemu bregu...

Siroko se je razlivala pred Semko reka. Solnce je že zašlo in kravodreča zarja je jasno odsevala v vodi. Bilo je krasno in mirno, a povsod tako pusto in prazno, da se je Semka dolgočas. V daljavi, na nasprotnem bregu se je videla neka vas, a na desni in levosti se razprostirale goščavje. Semka se je spustil prav do reke in začel pogledavati zdaj na eno, zdaj na drugo stran, a bilo je še vedno pusto in nemo kakor prej, le pod njegovimi nogami je srdito pljuskala hladna reka, po zraku pa so plavale druge za drugo neke ptice.

V raztresenosti se je spustil niz dol po bregu, a nikjer ni bilo žive duše, slišati ni bilo ni jednega glasu. Med tem je začela večerna zarja polagoma ugashati. Bolj in bolj je bledelo nebo in na daljnih je začela padati rosa.

Semka se je zamislil.

Nato je sedel na peseč in šele tedaj začutil, da je utrujen in da ne more več hoditi. Kam pa tudi hočeš, ko je voda pred teboj?... Sprva je zrl na to vodo, sledil, kako se vali nekam dalje in buta ob breg, potem je gledal na nebo, na ugašajoče prostranstvo daleč za vodo, na les, na poljane, — in nekaj težkega, negotovega je leglo kakor ka-

men na njegovo otroško srce. Je-li bila to navadna bojazen, ali spoznanje polnega sirotstva, ali kesanje, ali močne misel na domovino, — Semki se je pač hotel zaplakati, zahotel se mu je jesti in ogreti se, zahotel se mu je videti poleg sebe očeta z materjo... Ugriznil se je v prst ter sedel nepremično nad reko, uprši oči nekam v daljo, ne da bi videl kaj pred seboj.

Sredi tistine se je zaslišalo naenkrat glasove, nejasne in neglasne. Semka je zdrgetal. Zdelo se je, da poje nekdo sam pri sebi, nehoté, turobno pesem, počasi, skozi zobe, skoro kakor v snu.

V resnici, izza grma, kjer je delala reka mal ovinek, se je pojavit čolnici. Plul je počasi, vzporedno s samim bregom.

»Striček!... prepelji!« — krikne Semka, ko pride ribič, pojoč sam pri sebi, poleg njega. — »Stričko!... no, stričko!«

Oni je obrnil glavo in Semka je videl njegovo zagorelo, nerusko lice, s čopom črne brade in s privihano vrhnjo ustnico, izpod katere se je zasvetilo dvoje vrst ostrih, belih zob. Sedel je v takem malem čolnici, izklesanem iz debla, da je segla voda skoro do robu. Pri tem ga je voda silno zibala in batil se je bilo, da ga voda vsak čas prevrne, utopi. Toda ribič je mirno povesil veslo (imel je samo enega) in pazljivo motril dečka.

»Striček...« — je plašno ponovil Semka: »radi Krista, prepeljite me...«

»A denarja boš kaj dal?« — je rezko pripomnil oni in bilo je videti, da mu prošnja ni po godu.

Potem je namršil obrvi in privihnil nos, vysled česar so bili videti njegovi zobje še daljši, in si popraskal raskave prsi s prsti. Bela srajca, z ozkim trakom okoli vratu, ki je pokrivala njegovo sključeno telo, je bila odpeta in videle so se njegove prsi, ravno tako temne, zemeljske barve, kakor je bilo njegovo lice.

Surov odgovor, zli izraz ribičevega lica in nastopajoča noč sredi pustinje so povsem oplašili Semko. Te tri dni je videl mnogo ljudi, a vsi so bili njemu nasproti uljudni, prijazni, in samo sedaj, ko je bila pomoč posebno draga in neobhodno potrebna, je naletel na surovega človeka in prvič je spoznal v svoji otroški duši — tujca... Bil je to res »stuj« človek, ki mu je bilo vseeno, bode-li Semka sit in živ, ali ne. In Semka je zrl nanj s strahom, skoro sovražno. Naenkrat mu je postal tako bridko in težko, postal mu je žal očeta in matere, da je hotel skočiti v vodo in umreti. In, ne vedoč, kaj storiti, se je zgrabil Semko z obemi rokami za lase, zgrudil se z obrazom na zemljo in zaihtel bridko, na ves glas; celo ribiču se je zasmilil. Pomisil je, ni-li deček zablodil in ni-li na oni strani reke doma.

Skomizgnil je z rameni in rezko zaklical, da bi se Semka ozrl nanj.

»Hej — hej!...«

Nato je pokazal na dno čolnica,

kjer se je premetavala riba, in surovo dejal:

»Sedi!«

III.

Potekla sta dva tedna.

Mnogo cest in vasi je ostalo zadasj za Semko. Ni obupaval, ampak vlekel se je počasi dalje in le včasih poprašal:

»Je-li daleč še do Raseje?«

»Do Raseje li,« — so mu odgovarjali. — »Da, ni blizu. K zimi, glej, do speš, mogoče še prej.«

nekaj malega tudi iz Tirolskega. Pri tej priložnosti naj bo tudi povedano, da je krški kn. škof Baltazar (dne 14. marca 1911, št. 1335) pooblastil župnijskega provizorja v Zabnici in njegovega namestnika (zakristana) na Višnjih, da smeta dovoliti spovedovati tudi mašnikom iz ptujih škofij na Višnjih, če se ti izkažejo z jurisdikcijsko polo. — Župnijski urad Zabnice na Koroškem, dne 18. maja 1911. P. Adolf, župnijski upravitelj in vodja svetišča.

Francozi v Maroku.

Maročansko vprašanje je že precej staro in obstaja od tistih časov sem, ko so sklenili Francozi, da si ustvarijo ob severni afričanski obali veliko državo. Z vztrajnostjo, ki se mora občudovati, so Francozi izvedli, kar so sklenili. Francija je med tem menjala svojo državno obliko. Padel je kraljevski prestol, padlo druga francoska republika, padlo je Napoleona III. cesarstvo, sledila tretja francoska republika, a glede na ustanovitev mogočne francoske kolonialne države so ostali vsi francoski mogoci enaki.

Prvo verigo glede na maročansko vprašanje tvori prilastitev Alžira po Francozih. To se je zgodilo že leta 1830. Ko so zavzeli Francozi Alžir, so takoj tudi mislili na to, da osvoje Tunis. Minulo je 51 let, odkar so zavzeli Francozi Alžir, da je dozorelo zanje tuniško jabolko in jim padlo zrelo v naročje.

Zdaj imajo Francozi v svoji oblasti Alžir, ki obsega 800.000 kvadratnih kilometrov in Tunis s 100.000 kvadratnimi kilometri. Naravno je, da streme Francozi zdaj tudi na to, da osvoje še navidezno svobodno državo Maroko s 400.000 kvadratnimi kilometri.

Francozi so morali premagati pri svoji osvojevalni afričanski politiki večkrat. Sosedni Španci so dolgo sodili, da bodo oni zasedli to obširno afričansko ozemlje, a Španska, oslabljena po svojih vedno spletarskih svobodomislicih nima dovolj moči, da bi bila mogla to tudi izvesti. Tudi Angleži so nagajali Francozom, kar so le mogli, a tok svetovne politike in vedno jačja moč Nemčije je pogural Angleže, da so objeli svojo prekmorsko francosko sosedo in opustili svoje načrte glede na Maroko. Zedinjena Italija bi bila leta 1887 tudi rada imela Tunis, a bila je preslabaa.

Ko so zasedli Francozi Tunis, so pričeli delati takoj na to, da pridobe tudi Maroko. Bil je to zelo trd oreh, a Francozi so delali po angleškem vzoru. Vedne vstaje v Maroku so Francozi netili, da dobe priliko posredovati.

Narvana nasprotnica Francozov, Nemčija, je z veliko zavistjo gledala, kakor uspehe da žanje sosedna Francoska. Sicer je rajni Bismarck svaril, naj se Nemci ne vmešavajo v maročansko politiko, a sedanjem nemški cesar Viljem se na svet starega lisjaka nji oziral. Slovesno je naznanih in 31. marca 1905 obiskal Maroko. Tega obiska se Nemci nič kaj radi ne spominjajo. Maročani so upali, da bo nemški cesar čuval prejšnjega maročanskega sultana, a Francozi so podnetili vstajo in bivši maročanski sultan je moral odstopiti, kljub temu da je pozval na pomoč nemškega

cesarja. To je Nemcem v Maroku zelo škodovalo. Francozi so kljub vsem lepim mednarodnim pogodbam nagajali takoj nemškim trgovcem v Maroku, da se nemški trgovci pritožujejo, ker jih Nemčija tako slabo brani.

Maročanske razmere so velevlašči leta 1906 urejale v Algecirasu. Takrat so sicer velevlašči zagotovile prostost Maroki, a obenem le priznale Francozom velike pravice. Nemčiji se je takrat zelo slabo godilo. Ostala bi bila popolnoma osamljena, da se ni potegnila za njene koristi Avstro-Ogrska. Italija se ni upala nastopiti za svojo zaveznicu Nemčijo, ker se boji za svojo afričansko naselbino Tripolis.

Zdaj je zopet v ospredju maročansko vprašanje. S sedanjim maročanskim sultanom so Francozi zadovoljni in ga smatrajo za svojega priatelja, ker stori, kar zahtevajo Francozi. A maročanski rodovi ž njim niso zadovoljni in so se uprli. Maročanski sultan je pozval Francoze, naj mu rešijo prestol. Francozi so to radi storili in zdaj v veliko jezo Nemčije res francoske čete, do 30.000 mož, pomirujejo Maroko.

Francozi sicer zatrjajo, da ostane Maroko svobodna država, kakršna je bila, a tega nihče ne veruje in ne verujejo Francozi sami. Tudi Egipt je še danes na papirju turška last, a dejanski gospodarji Egipta so Angleži.

Kako se še vse razvije, nihče ne zna. Toliko je pa gotovo, da so Nemci zelo vznevoljeni in bi najrajši pričeli krvavi ples s Francosko, če bi se ne bali zaveznic Francoske: Rusije in Angleške.

Izpred sodišča.

Bivši mestni glavar Moskve general Reinbot pred sodiščem. Glavna razprava proti bivšemu mestnemu glavarju generalu A. A. Reinbotu in njegovemu adlatu, polkovniku V. A. Korotkinu, ki se je pričela 11. t. m., vznemirila je vso Moskvo. Razprava se vrši v moskovski »Katarinski dvoranji«. Že zgodaj pred razpravo so prihajale pred vhod sodišča številne ekvipaže in avtomobili, ki so dovažali k razpravi najboljše osebnosti moskovske družbe, večinoma ženski svet, in ki vztrajajo pri razpravi potrežljivo od jutra do večera. Dvorana je vedno natlačeno polna. Obtoženca ne sedita na navadnih obtožnih klopeh, pač pa pri mizi svojih zagovornikov. Glavno pozornost vzbuja pač med poslušalci general Reinbot. Ta se drži popolnoma mirno in veselo. S svojega sedeža večkrat vstaja, da izpregovori par besedi z ženo in hčerkko, ki sedite v prvih klopeh poslušalcev. Splošno so opazili poslušalci, da pri vhodu v dvorano postavljeni policijske straže vedno kreple pozdravijo obtoženca, kadar vstopi v dvorano. Drugi obtoženec, vpokojeni gardni polkovnik Korotkin, je človek srednje velikosti, kakih 50 let star, in je videti zelo potrt v nasprotju z Reinbotom. Od 205 povabljenih prič jih 37 ni došlo. Nekatere so že umrle, druge so bolne, za nekatere pa se ne vede, kje so. Zanimivo je, da kot poklicani priči nista došla tudi bivši pomočnik Reinbotov, Petrov, in bivši vodja Reinbotove pisarne, Bykov, ki so ga zadnje čase

spoznali za neumnega ter je sedaj v neki norišnici. Kot priče so došli k razpravi moskovski župan N. J. Gučkov, brat bivšega predsednika dume, bivši šef tajne policije Musejenko in ravatelj moskovskega »Malega gledališča«, knez Sumbatov. Iz obtožnice same je razvidno, da v Rusiji še niso popolnoma minuli dnevi, ko je smel visok uradnik storiti vse, kar je hotel, ne da bi ga pozval kdo na odgovor. Ako je bil tak uradnik previden, je polagal na stran denarje tudi za »slabe dni«. Dostikrat pa se je zgodilo, da je izdatek visokega uradnika presegal dohodke. Takrat je redno dobil miglaj od vlade, naj predloži resortnemu ministru prošnjo za pokoj vsed zdravstvenih in družinskih ozirov. No, v zadnjih petih letih je vendar v Rusiji mnogo izboljšalo. Revizija senatorjev je pomagala, da so se Avgijevi hlevi ruske birokracije nekoliko izčistili. In uradnike, ki so kradli in poneverjali, ki se jih nikdaj ni upal spraviti pred sodišče, sedaj brezobzirno tožijo. Uprav za čuditi se je, če se čita obtožnico proti generalu Reinbotu, ko se bere, s kom je bil vse v zvezi. Obtožnica ima dvaindevetdeset strani včikega oktavnega formata. Največji del govori o delovanju generala po klubih in nočnih ženskih lokalih. Njegova Prevzvišenost je bil velik oboževalj ženskega spola. To oboževanje ga je na leto veljalo več, kot je znašala vsa njegova nemala plača. A znal si je pomagati. V moskovskih klubih se igrajo hazardne igre. Te so kot povsod tudi v Moskvi prepovedane, ali vendar se igrajo, in Reinbot je bil liberalen človek. Reinbot je članom raznih klubov dovoljeval hazardne igre, a za to je prejemal davke v dobrodelne namene od teh klubov. Večji del teh davkov je izginjal seveda v njegovih žepih, odkoder so zopet romali vše lepše žepi njegovih priateljic. Klube pa, ki niso hoteli prostovoljno plačati te davke, ki so bili veliki in jih je bilo treba štetiti večkrat na leto, je Reinbot spustil enostavno zapreti. Kadar pa je bil general v denarni stiski, pa tudi ni pomicjal poseči po uradnih denarjih. Te vsote je potem vpisaval kot remuneracije za svoje uradnike, ki jih je pa včasih tudi nagradil, da so bili lepo tih. Ti seveda sedaj vse taje, da bi videli kdaj kak nepošten denar. Zlasti intimne razmere pa je imela Njegova hiša z lastniki javnih hiš. Tudi ti so mu morali plačevati v »dobrodelne namene«, ker jim je drugače grozil, da bo pustil zapreti njihove hiše in posstril policijske in zdravstvene odredbe. Tako so mu mnogi lastniki javnih hiš plačevali na leto do 40.000 kron. Reinbot je v svojem srcu sovražil vsa ta zabavica, kot se je izrazil preiskovalnemu sodniku, in hotel jih je popolnoma izgnati iz Moskve. No, ostalo je samo pri nameri in resnica je, da so mu prinašala lepe dohodke. Tudi velikih restavracij ni prezrl, tudi te so mu morale plačevati za njegove »dobrodelne namene«. — Iz prvega zaslišanja prič pri razpravi je razvidno, da ima sodišče v Moskvi soditi ne samo Reinbotu in njegovega pomočnika Korotkinu, temveč cel sistem ruske uprave. Reinbot in njegov drug sta samo človeka, ki nista nič slabše delala, kot mnogi njujini predhodniki. Reinbot

sam n enastopa pred sodiščem kot kak obtoženec, temveč napada v svojih govorih pogosto ruske ministre. Za državni denar, ki ga je na primer izdajal brez računa, pravi, da je ravno tako delal, kot njegovi predhodniki. Mnoge priče, kajih izpovedi so obtežilne za Reinbotu, to tudi potrjujejo. Reinbot trdi, da bi nikdar ne zašel tako daleč, ako bi Stolypin ne bil zadovoljen z vsemi njegovimi čini. Minister za notranje zadeve mu je pošiljal denar, ki ni nikjer vknjižen in ki mu je bil popolnoma na razpolago, da bi ga rabil v volivne namene. Ker je denar prejel popolnoma nezakonito, tudi nikdo ni zahteval od njega obračuna. Reinbot je za svoje zunanje politično delo dobival vedno direktivo iz Peterburga. Kakor je torej videti, so v Peterburgu tudi zamišlali k drugim Reinbotovim čednostim in mu pošiljali tudi denar, samo da je delal po direktivah za rešitev države. — O tem zanimivem procesu bomo še poročali. Res čedne razmere so na Ruskem.

Oblajeno prijateljstvo med Nemčijo in Avstrijo.

Pojasnilo našega zunanjega ministra v »Fremdenblattu« glede na razmere med Nemčijo in našo državo, je nemško časopisje vzel na znanje precej hladno. »Frankfurter Zeitung«, glasilo frankobrodskih denarnih motgotcev, naglaša, da bistvene razlike med izjavami grajanjih dunajskih listov in izjavo »Fremdenblatt« ni, samo oblika je drugačna. Avstrija ne mara vtikati svojih prstov v maročansko žerjavico in list pravi, da je to prav. Nato se peča z vsenemškim časopisjem, ki je ostro napadalo Avstrijo. Osobito se je odlikovala »Rheinisch-Westfälische Zeitung«, ki je pisala: Hinavščina, zahrbtnost in nezanesljivost avstrijske vlade je stoletna resnica. Prusija in Nemčija to lahko do kažeta na listih zgodovine. Vodilni državniki donavske monarhije, ki naj se že zovejo Metternich ali Belcredi, Mensdorf ali Beust ali Achrenthal, so vsi zasledovali političen sistem nezvezstobe. Z našo »Nibelungstreue« smo zabranili, da ni morala podati Avstro-Ogrska na bojišču obračun, ker je kršila pogodbo iz leta 1878. »Mit schimmernder Wehr« so obvarovali monarhijo, da ni razpadla. Brez nas bi bila avstrijska armada se bolj potolčena, kakor je bila pri Kraljevem Gradcu. Ko so bili avstrijski uradni krogi rešeni skrbi, ker smo mi vzdržali mir, so se priliznjeno zahvaljevali. »Frankfurter Zeitung« se kruto norčuje iz vsenemških glasil, češ, da je prav, da se razprši tista meglja o »Nibelungstreue«. Nato pa opisuje sedanji evropski položaj sledce: Med Avstrijo in Rusijo so vsaj zunanje zopet zvezane diplomatske niti. Razmere Nemčije z Angleško so postale prijaznejše, v Turčiji zavzema staro mesto in z Rusijo, ki je bila ob bosanski krizi najbolj prizadeta, se sklene najbrže dogovor. Trdnava vez trozvezje se zato nekoliko rahlja. Kdo more zato Avstriji zameriti, če sledi zgledu Nemčije in išče stikov še poleg trozvezje, kakršne imata že Nemčija in Italija. Ni neznano, da je za-

zvonca. Ti umerjeni, glasni zvoki so ga zopet spomnili na domovino. In trava naokrog, ki je že začela rumeneti, in veli listi poleg ceste, in daljno kličče zvonjenje — to vse je velo na dušo z nečim lepim, domaćim in Semki so prišla na misel rumena jabolka, ki jih sedaj gotovo deli v cerkvati batjuška, a stari cerkovnik, drug in prijatelj Semkov, vzel bi sedaj iz svojega globokega žepa par jabolka in rekel z običajnim basom:

»Vzemi, Simon, v ime Odrešenika. Najej se, ti . . .«

S kakim veseljem bi se vrgel sedaj Semka v zvonik, zgrizel bi jabolka in zvonil brez truda, dokler bi ga ne odšlovili! . . .

Za mestnim obzidjem so zapestrele v začetku pred Semko na desni in lev Brunaste sive bajtice z zelenimi, rdečimi in sivimi strehami, nato so sledile bele kamenite hiše. Po ulicah so brskljale kure, kruljile svinje. Potem so sledile visoka dvorišča in plotovi, dalje se je razprostiral trg z visoko cerkvijo za železno ograjo, a nasproti nje je štrlela kviška siva brunasta stražnica, ki jo je stražil vojak, izprehajajoč se po deski gorindol, a spredaj so se zopet videli stolpiči obzidja . . .

Ne da bi se mudril je šel Semka skozi mesto in stopil iznova na cesto, kjer mu je bilo ugodnejše in veseljše.

IV.

Čim dalje, tem bolj je opažal Semka v vsem, da nastopa jesen, — »Hvala

Bogu! Skoro bo zima!« — je mislil in rodna vas se mu je zdela vedno bližje in bližje. Po poljih že niso več frfotali veseli metuljčki, niti ne skakljale kobilice. Drevje je izgubljalo listje, trava je venela. Nebo se je češče zavijalo v sive, tenke oblake. Noči so postajale hladnejše. Semka pa je mislil: »Hvala Bogu! Sedaj bo pa že skoro!«

Ko je šel po cesti dalje, Semka od jutra še ničesar ni jedel in sedaj je začutil glad. Ugledal je v grmičevju človeka, ki je sedel z nogami pod životom in nekaj žvečil. Ustavl se je in zavidno gledal, kako oni lupi jajce in prigrizuje s kruhom.

»Kaj pa ti?« — vpraša človek, ne da bi se ganil z mesta in nadaljuje svoje započeto kosilo mirno dalje.

Semka je molčal.

Ta človek ni bil mlad, s sivo brado, kratko pristriženo, z zagorelim in od vetra preprihanim licem, z malimi upalimi očmi. Na nogah je imel neke vrste volnena obuvanja, na sebi — pisan suknjič, a na zatilku — čepico.

»Kaj pa ti?« — ponovi oni in zre v Semko.

»Dedek . . .« — odgovori s strahom: »daj, radi Krista, košček kruha . . .«

»Meni samemu, prijatelj, so radi Krista dali. Na, tu, na . . . Si pa razdeliva!«

Ponudil mu je skorjico in zopet vprašal:

»Kaj pa si ti? Odkod si se vzei?«

»Domov grem . . . v Rasejo.«

»V Rasejo? . . . Glej, tudi jaz v

Rasejo . . . A zakaj greš ti?«

Semka je pričel podrobno pripovedovati o svojem življenju. Pravil je, kako mu je bilo dolgočasno v baraki, kako si je želel domov, in kako je zbežal ponoči, a neznanec je pazljivo slušal in kimal z glavo, točno mu pritrjuoč.

»Mladec, brat!« — izpregovori starček ter pogledi Semko po roki. — »Vendar, vidim jaz, slabo je tvoje življenje! . . . Videti je, po mojih sledih hodiš: niti doma ne ugledaš, niti svojega kraja ne uznaš . . . Pasje življenje je to! Pri moji veri, pasje!«

»A ti, dedek, kaj pa ti?« — izpregovori Semka z zanimanjem in sede starčku nasproti.

»Jaz, kdo sem? . . . Nikdo . . . Tako . . . Ena beseda — neznanec.«

Starček je globoko vzduhnil in šel z dlanjo preko lica, kakor da bi se brisal.

»Da, brat . . . Ti si še mal, a vendar je tudi tebe potegnila domovina k sebi nazaj . . . Vedno je ona tako, kakor rodna mati . . . Vleče, vleče . . . Nikjer ne najdeš mesta brez nje. Pri deš, pogledaš jo, mater, z enim očesom, no, in ti je lažje!«

»A kaj, očka, pridem li do zime v Rasejo?«

»Ne, ne prideš. Pride mraz, a ti nit dobre obleke nimaš . . . Potoval sem . . . Vem . . . Ne prideš, ti pravim. Zmrzneš.«

Njegove besede so razčalostile Semko. Zamislil se je tudi starček. Oba sta povesila oči in molčala.

Semki se je zazdelo tedaj, kako boste zmrznili, in bilo mu je grenko, da nikdo ne zve o tem v Belem. A starček je medtem mislil svojo misel in molče

vzemala Francoska že med bosansko krizo Avstriji prijazno stališče, ki je veliko pripomoglo, da se je kriza mirno rešila. Nič nečuvenega ni, če hoče biti zdaj Avstria hvaležna Francoski in se hoče izogniti resnemu sporu s Francosko. Tega Avstriji ne moremo že zato zameriti, če se spomnimo, da je že sklenila Nemčija kljub trozvezi svojčas z Rusijo tajno zavarovalno pogodbo, ki je pač koristila Nemčiji, ne pa Avstriji. — Za avstrijske Slovane je ugodno, ker se podaja naša zunanja politika na realnejša tla in ker ne bodo na našo notranjo politiko več tako vplivala v škodo avstrijskih Slovanov vseňemška stremljenja, kakor dozdaj.

GROF AEHRENTHAL ZOPET NA STOPI SVOJE MESTO.

Grof Pallavicini se je podal 19. t. m. v Budimpešto, kjer ga danes zasliši cesar v avdijenci, v kateri bo poročal o tekočih poslih zunanjega ministrstva in se najbrže tudi poslovi, ker prevzame 23. t. m. zopet posle zunanjega ministrstva Aehrenthal, Pallavicini pa odpotuje začetkom junija v Carigrad nazaj. Zadnje čase se je veliko pisalo, da Aehrenthal odstopi. »Oesterreichischer Herold« poroča o teh govoricah: V aristokratskih salonih, ki jih je obiskaval tudi Pallavicini, Aehrenthalov namestnik, smatrajo kot dejstvo, da se o Aehrenthalovem odstopu niti govoriti ne more. Vse govorice o kombinacijah Aehrenthalovega naslednika so utihnilne. Resna kandidata za Aehrenthalovo mesto sta princ Franc Liechtenstein in grof Berchtold. Princ Liechtenstein bi težko opustil svoje sedanje originalno življenje, da postane minister, Berchtold tudi ne more priti vpoštev, neki drugi poslanik ne pride vpoštev zaradi svojih rodbinskih razmer. Sedanje razmere so končno take, da ne morejo pogrešati roke aneksijskega diplomata z ozirom na položaj, ki je nastal na jugovzhodu.

KRVAVI BOJI OB OGRSKIH DRŽAVNOZBORSKIH VOLITVAH PRED SO-DIŠČEM.

Ob lanskih državnozborovih volitvah na Ogrskem je bil krvav boj v občini Margineni med Rumunci in orožniki. Orožniki so več kmetov nevarno ranili, širje so umrli. Državni pravnik je ovadil sodišču šest kmetov, a sodišče jih je oprostilo.

TEŽAVNO IMENOVANJE MINISTRA ZA HRVAŠKO.

»Agramer Tagblatt« poroča: Ban dr. Tomasić je konferiral s Khuenom o imenovanju ministra za Hrvaško, katero mesto so ponudili grofu Pejaceviću, a ga je odklonil, ker se ne strinja z banovo politiko.

ŽALOSTNE ŠOLSKE RAZMERE NA OGRSKEM.

Ogrski minister za bogočastje in pouk je ob proračunski razpravi dne 19. t. m. obrazvijal svoja načela. Nagašal je, da se drži temeljnega načela, da se morajo z nadvlado mažarstva in z monarhistično idejo ustvariti predpogoji demokratičnega napredka. Za kulturo mora biti merodajan krščanski duh. Nasproti agitatorjem bo nastopal z vso silo. Ogrska supremacija se mora popolnoma zagotoviti šoli.

Nato je govoril o šolskih razmerah na Ogrskem, ki kažejo, da pomažarjanje ovira razvoj šole, česar seveda ni vedal, ko je obžaloval, da 288.000 otrok ne more obiskovati ljudskih šol, ker jih ni. Slovesno je izjavil, da hoče delovati na to, da se doseže verski mir. Predložiti namerava zakonsko predlogo o samoupravi katoličanov. Obsojal je razdiralne tendence, ki se pojavlajo na znanstvenem, slovstvenem in umetniškem, kakor tudi na vzgojevalnem polju, ker so sposobna, da ustvarijo nihilizem in se mora proti njim voditi boj z vsemi sredstvi. Ne namerava se zapreti pred modernimi idejami, a njih ozračje je napojeno z bacili. Organizem se mora ojačiti.

TRETJE VSEUČILIŠČE NA OGRSKEM.

Za tretje vseučilišče na Ogrskem se pogajajo mesta Požun, Kašav, Debrecin, Pečuh in Szegedin, medtem ko se ustanovi v Temešvaru druga ogrska tehnika.

BULGARI RAZBURJENI PROTI TURČIJI.

V Sofiji narašča ogorčenje proti Turčiji, ker so Turki ustrelili ob bulgarsko-turški meji nekoga bulgarskega stotnika. Vlada miri prebivalstvo in je zato zaplenila vse izvajajoče mrtvaške liste in nekrologe, ki so jih izdali rajniki tovariši. Razburjenje med Bulgari še pospešuje, ker je kajlarski okrožni načelnik v monastirskem viljetu s silo s pomočjo orožnikov ugrabil neko bulgarsko učiteljico s pretvezo, da hoče prestopiti k izlamu in postati njegova žena. Bulgari zahtevajo, naj načelnik izpusti ugrabljeno Bulgarko, a turško prebivalstvo se upira. Boje se krvavega boja med Bulgari in Turki.

SRBSKI KRALJ ODPOTOVAL V PARIZ.

Srbski kralj Peter je 19. t. m. odpotoval v Pariz. Spremlja ga zunanjji minister dr. Milovanović. Kralja bo zastopal prestolonaslednik Aleksander. Peter se je peljal čez Dunaj.

ODLIKOVANI SRBSKI KRALJEVI MORILEC.

General Leonid Solbrović, ki je bil zaradi sokrivde umora kralja Aleksandra vpokojen, je reaktiviran in postane, ko se kralj povrne iz Pariza, generalni adjutant srbskega kralja . . .

ROOSEVELT O MIROVNIH RAZ-SODIŠČIH.

Roosevelt objavlja v »Outlooku« dva članka o mirovnih razsodiščih, ki vzbujata splošno pozornost. Razsodišča zelo smeši, češ, gotovih zadev ne more rešiti razsodišče. Po razsodiščih je močne rešiti spore le med takimi narodi, ki so v kulturi tako napredovali, da se ne morejo zaliti. Angleži in severni Američani so že tako napredovali. Če bi hotela kaka država Ameriki vsliti neljube ji naseljence, bi javno mnenje ne hotelo niti čuti, da spor reši razsodišče. Roosevelt nadalje izvaja: Zjednjene države so sicer trpele dogodek ob mehičanski meji, a gotovo je, da bi zadeve ne izročili razsodišču, kakor bi tega ne storili, če bi obstreljavale angleške, nemške ali japonske vojne ladje američanska obrežna mesta. V takem

slučaju bi veljalo zgolj načelo zadoščenja ali pa vojske.

SPLOŠNA STAVKA NA FRANCOSKEM.

Belgijski socialni demokrati napovedujejo splošno stavko, da protestajo proti šolski postavi.

MAROČANSKI VSTAŠI OSVOJILI STARO MESTO FEZA.

Poročalec »Echo de Paris«, marki de Segonzag, poroča iz Dar Kid Kraifesa, ki je oddaljen dva dni hoda od Feza: »Tu se je 15. majnika govorilo, da so osvojili maročanski vstaši Fez el Bali, staro mesto Feza.«

S PORTUGALSKEGA.

Čudne volitve. — Protirepubličnska zaročna.

Iz Lizbone se poroča, da so med 144 kandidati za portugalsko zbornico imenovali brez vsakih volitev kar 129 kandidatov za poslance, ker niso imeli protikandidatov. — Bruseljski socialistični list »Peuple« poroča, da pripravljajo denarni mogotci veliko zaročno proti portugalski republiki in da so zbrali že v ta namen 5.000.000 frankov.

Čehi o zavelišču v Bohinju.

Univerzitetni profesor dr. Jar. Sedláček v Pragi popisuje v eni zadnjih številki češkega katol. dnevnika »Čech« hospic, ki ga je zgradilo pri Bohinjskem jezeru »Duhovsko podporno društvo«. Da bodo naši bračci vedeli, kako visoko cenijo Čehi krasoto naše dežele, objavljamo v prevodu omenjeni članek:

»Nemški katoličani so navadno po svojih koledarjih in posebnih tiskovinah opozorjeni na primerne hiše, sanatorije, gostilne itd., ki so v rokah dobroih katoličanov, redov, društev, zvez, škofij itd. Znano je tudi, da katoličani iz nemške države radi poiščijo v mestih, toplicah in letoviščih take jim priporočene katoliške hiše. Podobno imajo tudi judje v nekaterih svojih koledarjih zaznamen svojih gostiln in judovskih kuhinj v velikih mestih.

Pri nas je katoliških hiš te vrste še zelo malo. V nekaterih škofijah, kakor na Dunaju, Gradcu in v Kralj. Gradcu so sezidali hiše za duhovnike, drugod za katoličane sploh. Ljubljansko »Duhovsko podporno društvo« je lansko leto sezidalo na najlepšem prostoru pri Bohinjskem jezeru lepo hišo za poletne goste, ki jo moremo v vsakem oziru tudi češkim katoličanom priporočati.

Bohinjsko jezero je dosedaj še jako miren kotiček v prekrasni okolici; tu ni onega mogočnega toka izletnikov, letovičarjev in turistov, tu ni množice gostiln in hiš za letovičarje. Kolodvor državne železnice, Bohinjska Bistrica, je komaj tričetrt ure (z vozom) oddaljen. Jezero leži 526 metrov nad morjem. Pri začetku jezera (od zahoda) je gostilna »Zlatorog« z eno vilo, na koncu jezera pa gostilna »Sv. Janez«; sanatorijski ljubljanskega »Duh. podp. društva« »Sv. Duh« pa leži pri cesti nekako sredi jezera pri cerkvici istega imena in v sosedstvu ene vile.

Cesta na tem južnem koncu jezera je približno 5 km dolga in pelje mimo jezera skozi gozd. Sploh je v bregu povsod gozd, na severni strani pa so pa-

niki. Visoke gore, kakor Pršilec (1761 metrov) čuvajo jezero. Triglav sam je nekoliko dalje na sever, toda od »Sv. Duh« se prav lahko delajo izleti na tega orjaka.

Pri začetku jezera je pašnik »Lokanica«, po katerem se lahko pelješ od »Zlatoroga« do bližnjega vodopada Bohinjske Save ali Savice. Ta ima svoj izvor v višavi 837 m pod Komarico na Ogradniški planini in pada iz višine 60 metrov; dohod k vodopadu ne bo delal nobenemu težav.

Franc Prešeren opeva ta slap v »Krstu pri Savici« z besedami:

Slap drugo jutro mu grmi v ušesa;
Junak premislja, kak bolj spodaj lena
voda razgraja, kak bregove stresa
in kak pred njo se gore ziblje stena;
kak skale podkopuje in drevesa,
kak do nebes leti nje jeze pena. —

Tu je zajemal pesnik Vodnik svojo navdušenost, kajti on poje:

Grem visoko pit' Savico
lepih pesmi hladni vir;
mojstru pevcev na zdravico
naj mi teče ta požir.

Bohinjsko jezero je 4 km dolgo in 1 km široko; največja globina njegova je 45 m. Savica teče skozi jezero. Voda v jezru je zelo čista, toda ko smo procedili vodo iz globočine skozi planktonovo cedilo, zagledali smo veliko množino drobnih živalic, ki so pod drobnogledom pokazale svojo lepo obliko in barvo ter jako veliko živnost.

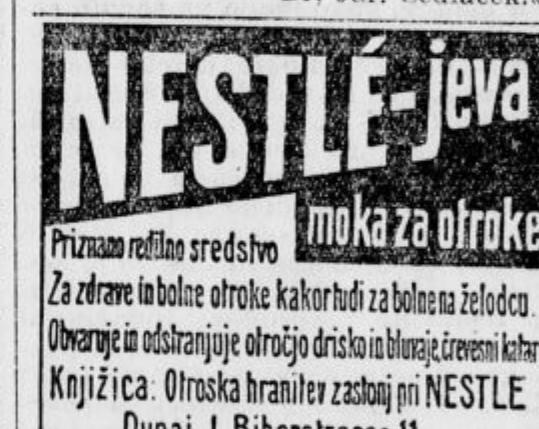
Okrog jezera so krasni izprehodi; okolica (zlasti lepa Ribnica), je močno vabljiva. Izleti k Fužinam ali na Bled so mi od lanskega leta, ko sem tu bival nepozabljivi.

Najboljši sosedje, župnik iz Srednje vasi in Bistrice in njihovi priatelji iz najboljših ljudi na Slovenskem, so se tu veselili z nami in skrbeli za to, da bi se dobrim Čehom vse na Slovenskem kar najbolj prikupilo. Duhovnik lahko bere sv. mašo v cerkvici pri Sv. Dušu. Spoštovani župnik iz Srednje vasi je duhovniku najboljši priatelj in svetovalec. Kdor isče miru in ga drugim noče kaliti, temu se bo ta kotiček gotovo priljubil. Znani zdravnik v Pragi (na Smichovu) tudi »Sv. Duh« toplo priporoča.

Preskrbo sem dobil zelo dobro, snažnost vzorno, cene tako mirne. Najboljši popis okolice in slovenskih alp je v knjigi »Slovinske Alpy«, ki jo je izdal »Maj« 1910.

Podrobna pojasnila o »Sv. Duh« daje omenjeno društvo v Ljubljani. Hiša bo otvorjena dne 15. majnika t. l.

Dr. Jar. Sedláček.«

čez gore, — tam bova še bolj gladna. Zato ti pravim: Požuri se! V Raseji ljuhijo denar, a midva ga nimava, no, in nočuj, kjer hočeš, in ješ, kjer hočeš, kar moreš. Sibirija, brat, je dobra! . . . Le da nam njene dobrote niso po okusu... ne po volji! Žuri se, fantič, žuri!«

Nekoliko vstran od vozne poti se je ustavila karavana voz. Bilo je temno in hladno, in vablji plameni ognjev so prijazno pozdravljali potnike. Izprežni konji so blodili v temi po poljani in smukali jesensko travo. Vozovi so stali - kvišk: obrnjenimi ojnicami, a mužiki so netili ogenj, se greli in kuhalili večerjo.

»Bog pomozi! — je dejal neznanec in stopil k ognju. »Dovolite ogreti se, prijatelji! . . .«

»Le sedi,« — so odgovorili ravnodušni glasovi.

Starček sede in stegne roko proti ognju. Tudi Semka se približa. Njegova premičena obleka se skoro ogreje in po hrbitu ga spreleti prijetno drgetanje.

»Odkod te nese Bog?« — reče nekdo izmed mužikov in zre neznanec v lice.

»Od daleč grem. Domov jo krešem.«

»Pa fantič ta, je-li tvoj, ali kaj?«

»Ne, srečala sva se. Izseljenški fe . . . Sirota je ostal.«

»Glej, dragi, premočen si!«

Vsi so obrnili na Semko zanimanje. On je sedel prav poleg ognja in gledal, kako gori in se krči v ognju dračje, kako se vije po vetru beli dim, kako se beni in kipi v kotlu juha.

»Sirota torej?« — so vprašali mužiki in zopet začeli zreti na Semko.

Potem so se začeli pogovarjati o kruhu in delu. Ko je bila jed gotova, so se lotili večerje.

»Jej, ubožec, jej,« — so gostili Semko.

Semka se je nasilit in legel k odihnu. Po vroči juhi mu je ugajalo poležati nekaj poleg ognja. Dračje je veselje prasketal, dišalo je po dimu in svežem lubju, — povsem tako, kakor je bilo v Belem. Samo ko bi bilo to doma, bi si nakopal sedaj krompirja in ga vrgel v ogenj. In Semki je prišel na misel zogljene krompir, ki tudi diši in v roke peče in med zobni hrusta.

Nad glavo Semke so bleščale zvezde, ravno tako jasne, gosto posejane, kakor v Belem, — in njemu se je hotel misliti, da je Belo sedaj nekje v bližini . . . Noge so gabole od utrujenosti, zemlja je hladila bok in hrbet, a ogenj mu je tako lepo ogreval lice in prsi in kolena.

Semka se je še vedno o nečem pogovarjali; tudi dedek se je pogovarjal z njimi. Semka je slišal njegov glas:

»Težavno je, prijatelji, težavno . . .« In mužiki so tudi govorili, da je »težavno«. Potem so postali njihovi glasovi glušji in tišji, kakor bi zahrnele bučele . . . Potem so zaplavali pred Semko rdeči krog, potem se je razlila širčka, hladna reka, a za reko se je pokazalo Belo . . . Semka se je hotel vreči tja v ono stran plavajoč, a neznanec ga je vzel za nogo in dejal: »Težav-

no! težavno!« Potem so se zopet zavrteli rdeči in zeleni krogi, — in vse se je zmešalo . . .

Semka je spal kakor ubit.

VI.

Bilo je rano sivo jutro, ko je odprli oči. Po nebuh so se vlekli oblaki. Hladen veter je pihal sunkoma na ugasej ogenj, zgrabil kupček pepela in ga z žvižgom raznašal po polju. Mužikov že ni bilo, a neznanec, zvit v kepo, je ležal na zemlji.

Dnevne novice.

+ Belokranjska železnica. Kakor žujemo, bodo dela za belokranjsko železnicu razpisana do septembra.

+ Raba slovenskih krajevnih imen v uradih. Kakor znano, je deželni zbor sklenil, da se morajo vse povsod, tudi v nemških dopisih in poročilih rabiti le pravilna slovenska krajevna imena, kakršna rabi ljudstvo. Nemške in pokvarjene spake se morajo brezpogojno povsod izključiti. Naša administrativna politična oblastva, ne le okrajna glavarstva, ampak tudi deželna vlada, dalje finančna in druga javna državna oblastva seveda ne bodo opustila spakovanih imen in rabila edino pravilna slovenska krajevna imena. Se pač ne morejo ostresi ponemčevalnega zistema, in čim bolj neokusno popačeno je kako krajevno ime, tem rajši je rabijo. V tem pogledu samo bi jim mi spakovanke celo privoščili, če bi se ne šlo za narodne pravice; a zato pa odločno zahtevamo od vseh državnih uradov, da rabijo le pravilna, slovenska krajevna imena. Z zadoščenjem pa moramo konstatirati, da najviše administrativno oblastvo, c. kr. upravo sodišče na Dunaju, upošteva te naše narodne zahteve. V neki razsodbi pod št. 2165 iz leta 1911. rabi n. pr. le imena: Grosuplje, Mirna Peč, Češnjica, dosledno vseskoz. Tako je imora biti in to bomo zahtevali od vseh, zlasti nižjih državnih uradov.

+ Liberalci pa Etbin Kristan. Socialnodemokratični voditelj Etbin Kristan je takoj izvohal, da bi se dalo iz naših manifestacijskih shodov nekaj šuma in prahu zdigniti. Zato nam oznanjuje danes rdeči plakat na vseh ljubljanskih ulicah, da bo v nedeljo na javnem shodu sam Etbin Kristan ogorčeno protestiral proti »klerikalnim nasilnostim in terorizmu«. No, daleč smo že prišli na Kranjskem! Etbin Kristan, voditelj socialne demokracije, kateri je glavno načelo revolucionarja in terorizma, pa protestira proti terorizmu. Imenitno! To bo veselje, ko bo revolucionar Etbin Kristan vprsto svojih vernikov molil konfiteor meščanske lojalnosti in odpasal svoj meč, se oblekel v raševine in potresel pepela na glavo v znamenje spreobrnjenja spokornega buržoazija. Od sedaj naprej bo pa kranjska socialna demokracija, ki vsakega našega somišljenika iz delavnice brez pardona ven vrže, postala stranka miru in sprave, ki bo poslala s primernimi dijetami na mirovni kongres v Haag svojega zastopnika. Zelenimo Etbinu Kristanu, da bi liberalcem kaj pametnega povedal. Če jih bo naučil manire, kako imajo na shodih govoriti, da ne bodo o poslancih S. L. S. lagali, da sleparijo in deželnini denar kradejo, in če bo vceplil ljubljanski poulični klaki tistega »duha miru in sprave«, pa bo on in vsa liberalna stranka lahko sladko spala in nobeni manifestacijski shodi ne bodo več motili njih sladkega spanja. Za zdaj je pa S. L. S. premočna in tudi še preparametna, da bi se dala terorizirati bodisi od liberalnih govornikov, ljubljanske poulične klake ali pa od Etina Kristana. Sicer je pa kaj zanimivo to-le: Mi vsed liberalnih surovosti napovedemo politični bojkot liberalcem, prvi pa, ki se zanje potegne, je socialni demokrat Etbin Kristan.

+ Volilni shod v Preski v Društvenem domu se vrši prihodnjo nedeljo popoldne ob 3. uri. Govori dr. Iv. Sušteršič.

Skioptična predavanja so se pašemu ljudstvu zelo priljubila. Zato, ničuda, da si hočejo posamezna društva ali zveze krajinah društv nabaviti društvene skioptikone. Skiotikon naj bi bil dober in ne predrag. »Slovenska Straža« zadovoljil v obeh ozirih. Ne kupujte skioptikonov brez njenih nasvetov. Oni interesentje, ki so se obrnili na »Slovensko Stražo«, dobé prihodnji teden pojasnila in nasvete. Vsi, ki se želje udeležiti **posebnega kurza**, na katere bo razloženo, **kako upravljati s skioptikonom**, naj to javijo »Slovenski Straži«, ki priredi v kratkem tak enodnevni kurz v Ljubljani. Ta prireditev bo velevažna za naša ljudska predavanja.

+ Liberalni pogorelc bodo 13. junija tele veličine liberalne stranke, ki jih je liberalna stranka postavila za kandidate proti S. L. S.: v okraju Radovljica — Kranjska gora — Tržič, kandidirajo dr. Trillerja, v kamniškem okraju dr. Tavčarja, v okraju Logatec — Idrija — Cerknica, Iv. Sicherla, v okraju Litija — Višnja gora — Radeče, prof. Reisnerja, v okraju Krško — Konstanjevec — Mokronog in Trebnje, Adolfa Ribnikarja, v okraju Velike Lašče — Ribnica — Zužemberk, Fran Višnikarja. Drugod bo liberalna stranka »podpirala« »samostojne« kandidate. Naši somišljeniki naj se v vseh občinah potrudijo, da bo poraz teh šesterih glav in njihovih glavic povsod nad vse si-jajen.

+ Ne »liberalec, ne »klerikalec! Dr. Rybař nam je poslal slednje pismo: »Slavno uredništvo! Z ozirom na članek »Ne liberalec, pa tudi klerikalec ne?!«, ki je bil objavljen v četrtekovi številki Vašega cenj. lista, prosim, da sprejmete na znanje in objavite to-le pojasnilo: Odkar delujem na Primorskem na političnem polju, sem vedno zastopal stališče, da zahteva naš položaj, da združujemo v boju za naš narodni obstanek vse narodne moči, brez ozira na versko in politično prepričanje. Dobro se zavedam, da je nemogoče vlivati vsem našim rojakom enako svetovno naziranje; no, ravnotako sem prepričan, da bi cepljenje narodnih sil na tržaškem ozemlju pomenjalo ne samo oslabljenje naše narodne pozicije, temveč naravnost pospeševanje raznoredjujočih naporov naših narodnih sprotnikov. Ravno zgodovina zadnjih let nas uči, da smo le s složnim nastopom vsaj deloma ustavljali napredovanje italijanizacijo po naši okolici. Složen nastop pa je mogoč le, ako smo med seboj prizanesljivi, ako torej ne iztikamo stvari, ki nas sicer ločijo, in zlasti, ako spoštujemo vsako pošteno verško prepričanje. Na tem stališču je tudi stala dosedaj ogromna večina slovenskega tržaškega prebivalstva in s tem programom sem se tudi jaz podal v sedanji volilni boju. To stališče najde sicer zunaj tržaških mej malo razumevanja in mi je pridobilo že precej napadov in zasmehovanja, no vključ temu sem ga odkrito in odločno zastopal tudi v parlamentu na Dunaju. In sedaj se hoče meni naprtiti odgovornost za besede, izgovorjene od nekega Križmančiča, ki ni niti odbornik niti zaupnik političnega društva »Edinost«, tem-

več se udeležuje naših shodov kakor vsak drugi volilec in, kakor se jih smejo udeleževati celo naši nasproti. A tudi ta Križmančič je inkriminirane neprimerne besede rabil le na enem shodu, namreč »pri staribreskvi«, in tudi tistikrat ne brez odgovora. Sam predsednik tega shoda, g. Jaklič, je namreč takoj izjavil, da v Trstu ne smemo delati strankarske politike, temveč le narodno, ker in voju za svoj obstanek nismo niti liberalci, niti klerikalci, temveč edino le narodni Slovenci. Kdor misli, da se nam pri takih premisah lahko pridruži v našem volilnem boju, je dobro došel; kdor pa je mnenja, da tega ne more storiti, naj ravnava po svoji vesti. S spoštovanjem dr. Rybař. Trst, dne 19. maja 1911.« — To je lepo povedano. A po skušnjah, katere je imela naša stranka s tržaškimi narodnimi Slovenci, moramo žalibog reči, da so simpatije tržaških politikov vedno na strani liberalcev in da so se zadnji čas tudi formalno postavili na stran liberalcev, ker kandidirajo svojega pristaša dr. Gregorina proti kandidatu S. L. S. Naše delo tržaška politika prezira ali ga pa vedno prisstransko kritizira, dočim ima liberalna slovenska stranka vedno gorak kotiček v »Edinosti«. Zato moramo na dr. Rybařove prijazne besede odgovoriti: Die Botschaft hör ich wohl, allein mir fehlt der Glaube! Pa brez zamere g. doktor.

+ Dopis z dežele. Ljubljanci se pričkate zaradi tega, ker Ljubljana nekoliko pomaga posipati ceste po deželi. Dr. Tavčar trdi, da bo dežela Ljubljano požrla. Na kmetih smo pa drugega mnenja. Polovico svojih potrebuščin dobivamo iz Ljubljane. Kar jemljemo v roke: smodke, papir, časniki, razna orodja, vse iz Ljubljane.

+ Kakoršno življenje, taka smrt. V Trstu je včeraj izdihnila liberalna gospa »Camera del lavoro«. Njen oče, bivši socialist, Silvio Pagnini, jo je na ukaz laške liberalne stranke ustanovil. Bila je tudi od slednje financirana. Naloga te »Camere del lavoro« je bila, organizirati rokodelce, delodajalce, sluge, služkinje, bolniške postrežnice itd. italijanske narodnosti. Takoj na prvi pogled se vidi, da je bila ta »camera« salon liberalne laške gospode. Primerjamo jo lahko z našimi »narodnimi socialisti« in z »Narodno delavsko organizacijo«. S hrupom se rodi in z velikim smehom pogine. »Camera del lavoro« je danes po Trstu nabila plakate, na katerih se odpoveduje vsakemu političnemu delu.

+ 40 letni jubilej. V Šmihelu pri Rudolfovem bodo prihodnjo nedeljo 21. t. m. obhajali štiridesetletni jubilej gosp. monsignorja Antona Peterline. Ta dan preteče 40 let, odkar je župnik v Šmihelu, pač zelo redek slučaj. V letu 1907. je g. župnik A. Peterlin obhajal slovesno zlato mašo. Za njegovo visoko starost 78 let, je gosp. župnik že čvrstega zdravja ter zelo marljiv kakor je bil vedno. V spoštovanje mu pa bode občinstvo dne 20. t. m. zvečer priredilo serenado, katere se udeleži tudi novomeška godba. Bog ga nam hrani še mnogo let!

+ Kat. slov. izobraževalno društvo Zgornja Šiška in Koseze vabi k predstavi, ki jo priredi v nedeljo, 21. maja, v Zgornji Šiški v gostilni pri »Zajcu«. Predstavlja se: »Črevljar«, veseloigra v treh dejanjih; priredil Iv. Štrukelj. —

Začetek točno ob 4. uru popoldne. — Vstopnina: I. sedež 80 vin., II. sedež 60 vin.; stojišče 40 vin. Ker je čisti dobiček namenjen v pokritje stroškov za napravo odra, se preplačila hvaležno sprejemajo. — K obilni udeležbi uljudno vabi odbor.

+ Na Koroški Beli se vrši v nedeljo 21. t. m. volilni shod na dvorišču Orehošnikove gostilne. Poroča bivši državni poslanec gosp. Pogačnik. Udeležite se shoda mnogoštevilno!

+ Pisatelj F. S. Finžgar je včeraj zapustil bolnišnico in se povrnil v svojo župnijo Soro. Operacija, se je polnoma posrečila. Iskreno se veselimo njegovega ozdravljenja. Vendar so enkrat zastonj grobovi tulili. Na še mnoga plodonosna leta!

+ Iz Spodnje Šiške. Poroča se nam: Včeraj je prevzel županstvo gosp. finančni svetnik Fran Zajc, ki je bil imenovan od c. kr. deželne vlade kot gerent, dokler se ne izvoli nov odbor po novem volivnem redu. Pri oddaji je bil navzoč tudi uradnik deželnega odbora. Oddaja se je izvršila v lepem redu. Brez ozira na vzroke odstopa bivšega župana g. Antonu Pogačniku se lahko reče, da je malo tako marljiv občinskih zastopnikov, kot je bil on. Nekateri liberalno-socialno-demokratski hujšači so pač iztegovali svoje dolge jezike, hoteč odvzetju mu zaupanje, ampak doseči niso mogli ne tega, še manj pa, — za kar se jim je pravzaprav slo, — da bi dobili v roke vajeti. Nekdo je namreč mislil, in sicer že zagotovo, da bo on vodil županske posle do izvolitve novega odbora. No, radovedni smo, katera vlada bi mogla overiti županstvo socialnemu demokratu? Zato pa naj dotičnik le previdno molči, da se mu ne pristriže predolgi jezik. — Morda si pusti pri priliki zopet izplačati iz občinske blagajne čedno nagrado!

+ Omejitev sprejemanja ženskih prosilcev za mesta poštnih aspirantov, ozroma oficijantov. C. kr. poštno in brzovarno ravnateljstvo razglaša, da se ženskih prosilcev za mesta poštnih aspirantov, ozroma poštnih oficijantov z ozirom na že zadostno število na mesta poštnih oficijantov čakajočih, katerih v času, predpisanim v § 6. na redbe trg. ministrstva od 18. januarja 1909. št. 325/H. M. (drž. zak. št. 9) itak ne bode mogoče nastaviti, v tekočem letu več ne sprejemata. Morebitnih vlog prosilk za pripust k letošnji praksi za poštno oficijante se torej ne bode moglo upoštevati.

+ Moti se, kdor misli, da za lepo perilo ni potrebno izvrstno milo. Tak izboren izdelek je pralno milo z vtisnjeno znamko »Slovenska Straža« iz zaloge C. Menardi v Ljubljani.

+ Dravlje pri Ljubljani. Zelo smo veseli uvodnega članka v četrtekovem »Slovencu« o gasilnih društvih in pa odgovora, ki ga je deželni odbornik dr. Lampe dal naši deputaciji. Zakaj pri nas bridko čutimo, kaj se pravi, če tako občekoristno društvo, kakor je in mora biti gasilno, hočejo liberalci imeti za svoje politično korito. Pri nas je tako štirje prednari liberalci hočejo po gasilnem društvu vso vas ustrahovati. Na svoji strani imajo še 15 ali 16 ljudi, ki hodijo po dnevi v ljubljanske tovarne delat in nimajo druge priznane lastnosti, kakor to, da so z »Jutrom« napojeni liberalci ali soc. demokratje; teh

No, drži se me. Glej, tako! No, pojdiva.«

V goščavi sta oba seta. Neznanec je velel Semki položiti glavo njemu na kolena, a sam je nalomil dračja in vej in naredil iz njih postelj.

»Lezi, lezi, mali! ... Le lezi!«

»Dedek,« je poprosil Semka, »ne pusti me samega! Radi Krista — dedek!«

Bridko je zaplakal in že ni govoril ni besede. Zopet se mu je začelo dozvezati, da gode in tuli krog njega, zopet ga vleče nekdo za glavo, vse se vrti pred njim in gori ... »Domov, domov!« — težko izgovarja včasih Semka in skuša z naporem odpreti oči, toda že ne vidi ničesar ... Včasih ugleda neke nove ljudi, neznanec tujo barako, zdaj vidi mater, zdaj rečico Uzupko, zdaj zopet neznanec ljudi, zdaj svojega neznanega spremlijevalca, in dan in noč se skupno menjavata, in slednjič, Semka odpira znova oči.

On leži v sobi na mehki postelji. Jasno vidi nad seboj strop, vidi, kako se majce za oknom golo, šibko dresvese. A v strahu misli: »Zopet baraka?« — in hoče skočiti in zbežati, toda njegovo telo se ne gane, a glava kakor bi primrila k blazinici.

»Kje je pač dedek?« pomisli Semka in išče z očmi znano lice. Toda ni bilo starčka, ne gozda, ne ceste, in Semki je bilo bridko in bolestno, da ga je

zavrgel neznanec, — in tihe solze so lile curkoma po njegovem bledem, shujšanem licu ...

VII.

Nekoč je stal Semka v bolniški hali, se vedno slab po bolezni, pri oknu in zamišljeno zrl na prazno ulico, kjer je podil veter čez luže jesenske liste. Zadaj za Semko je stal Dunidič, bolniški vojak, ki je tudi gledal in mislil svojo misel. On je že pripravoval Semki, kako ga je bolnega, brez zavesti prinesel semkaj starček. »A tu se je pojavil sodnik ... Gledal je na starčka in govoril: »Zdravstvuj, krasavec! A starček je tudi prisodel. »Zopet se sprehajaš?« je govoril oni ... No, in tedaj so ga prijeli ... Tretjič je že ubežal iz ječe. Tretjič so ga lovali.«

Vse to je Semka že slišal od vojaka in vsak dan je govoril pri molitvi: »Gospod, reši dedka — neznanca!«

»Zdaj jih odpošljejo,« je reklo vojak. »Glej, ravno jih peljejo.«

Kmalu je zaslišal Semka neke zategle, posebne glasove. Potem so se pojavili vojaki s puškami na ramah, a z njimi je šla četa v sivih haljah, z okroglimi pokrivali, ropotajoč z verigami, ki so se opletale in rožljale na rokah in nogah. Ob obeh straneh so šli istotako vojaki; vsi so se ježili od mrava.

Z zamirajočim srcem se je prislonil Semka k steklu in s široko odprtimi očmi je zrl na to sivo četo in iskal znano postavo. Naenkrat je obupno zakričal, skoro zatulil in začel biti s pestimi po steklu.

»Dedek, dedek, dedek!«

Sredi arestantov je ugledal Semka neznanca, ki je šel v verigah skoro mimo okna.

»Dedek, dedek!« je kričal Semka in ni pomiril sebe od radosti in bojazni.

Ko so zaslišali stokanje, so mnogi okrenili glave. Ozrl se je tudi neznanec. Semka je videl, kako je pogledal nanj s svojimi upalimi sivimi očmi, videl je, kako je vzdihnil in mu žalostno pokimal z glavo.

V potokih so zalile Semko solze, srce je besno bilo v prsih, — a medtem je skupina s spremstvom že odšla in se skrila za hišnim oglom. Semka pa je še vedno bil krog sebe in kričal: »Dedek!, a stražnik je ravnodušno izpregovoril:

»Čemu rjeveš? Ni treba rjeveti! Tebe vrnejo skoro v domovino, ker ti si še — dete, in tu za-te povsem ni primeren kraj. Rečeno je: vrniti se, — ne vpij!«

Toda Semka je plakal in se trudil pogledati nekam po strani, za ogel, kamor je odnesel svoje okove njegov slučajni verni drug — neznanec.

»Ejlauf! Pa sma le zmagal!« zvezeli se je prefesar Rajsnar in začeu stiskat do

19 ali 20 skupaj hoče neomejeno in prav po liberalno vladati nad večino 22 domačinov, večinoma posestnikov, članov gasilnega društva. Že štirikrat je bil sklican občni zbor, da se izvrše volitve odbora. Pa vsled strašnih nepričnosti je večina vselej glasovala za neveljavnost občnega zборa in volitev. Zato so nas pa ti liberalni olikanci vselej zmerjali s »črno žlindro«, »čuki«, »črnuharji«, in drugimi enakimi psovkami. Župan Zakotnik je vse to videl in slišal, pa ni našel besede, da bi se potegnil za domače može — svoje volilce. Voditelja teh petelinov pa imenujemo gostilničarja »Slepega Janeza« in njegovega svaka Kregarja, točasnega načelnika gasilnega društva. Zvedeli smo, da ta Kregar oziroma njegova žena povrhu tega prosi še pri vseh ljubljanskih oblastih za dovoljenje gostilničarja v Dravljah. Bog nas varuj še tega! Ravno zaradi teh dveh že parkrat nismo imeli v Dravljah službe božje o sv. Roku, ravno zaradi teh dveh je bilo že toliko razpora v Dravljah, ravno zaradi teh dveh se še danes ni blagoslovil gasilni dom, in sedaj naj nas bi Bog obiskal še s tako gostilničarjem božjepotne draveljske cerkve. Vse javne oblasti prosimo, naj v očigled javnega miru dobro premislijo in prešudirajo, ali je na prostoru Kregarja gostilna res potrebna ali ne. Javno pa obžalujemo, da naš župan Zakotnik v svoji ljubezni do liberalcev ne ve več, kako lepa in preprotretna lastnost županova je — nepristranost. No pa tudi zanj bo še prišel dan obračuna. Draveljci, ne pozabimo, kako se z nami sedaj dela.

Tamburice in vse potrebščine za tamburaške zbole, ravno tako gramofone in gramofonske plošče je najboljše naročati potem »Slovenske Straže« v Ljubljani.

Kako vesel je človek, ko vidi skrbno slovensko gospodinjo veselega obraza med zdravo deco. Vedno razveseli mater in otroke Kolinska kavina primes, cikorija »V korist obmejnem Slovencem«, in sicer se dobi ta čudovitna stvar v škatljicah, ki imajo ovitek: »V korist obmejnem Slovencem« in na tem ovitku pečat »Slovenske Straže«. Dohro pazite na to, kajti cikorija s tem ovitkom in pečatom bo vaše veselje in v korist obmejnem bratom.

Nevarno je obolel č. gosp. Jožef Abram, kurat v Biljah. Blagega gospoda priporočamo v molitev.

Samoumor učitelja. Iz Zadra poročajo, da se je ondi ustrelil učitelj Milan Kordič.

Huda nesreča. Iz Dobrave pri Žireh se nam poroča: Dne 18. t. m. se je pripetila grozna nesreča na Dobravci v novi mizarski delavnici, kjer je delal na stroju mizarski mojster Janez Bogataj. Ker je imel po neprevidnosti klinjo premalo na stroju pritrjeni, mu je odletela v trebuh in v njem obtičala, tako, da so mu izstopila čreva in se razparala. Nato so poklicali takoj duhovnika, ki ga je pri polni zavesti previdel s svetimi zakramenti. Potem je prišel zdravnik Milan Papež iz Idrije, ki ga je pregledal in mu vzel iz trebuba 15 cm dolgo in 4 cm široko klinjo. Vsa pomoč je bila zaman, po triurnih groznih mukah je umrl v starosti 33 let. Zapušča vodo in dva nepreskrbljena otroka. Naj počiva v miru!

Neznanega vtopljenca so našli dne 16. t. m. v Savi pri Ponovičah ob

juž. železnic. Moral je biti v vodi že dalje časa, da ga ni bilo mogoče spoznati. Bil je fant kakih 18 let star. Prepeljali so ga v mrtvašnico na Savo.

Umrl je v Zg. Šiški kovaški mojster g. Lovro Šetina, star 29 let.

Kregar in Seljak na Sv. Petra cesti v Ljubljani prodajata v korist obmejnem Slovencem izborni čistilo za čevlje.

Devetleten deček na potu iz Amerike. Dne 17. maja je dospel z vlastom iz Draždan v Bodenbach krepak, zagorel devetleten deček. Deček je bil čedno napravljen; prišel je iz Amerike in na njegovih prsih je bila pritrjena tablica z nemškim in češkim besedilom: Prosim, pošljite dečka v Pilzno. Po nekem tolmaču se je dognalo, da zna fant samo angleško, da prihaja iz New-Yorka brez vsakih dokumentov, samo s svežnjem perila. Poslal ga je pa njegov oče vsled smrti njegove matere k staremu očetu, ki stanuje v bližini mesta Pilzno.

Umrla je v Kranju dne 18. t. m. gospa Ana Štempihar, soproga advokata dr. Valentina Štempihara, stara 51 let. — Drugo jutro je pa umrla njena mati gospa Ana Jugovic, stara 75 let, bivajoča v isti hiši. Obe gospe sta bili krščanski in plemenitega srca.

Slepi Kranjci. Dve ustanovi z več mesti sta v deželi Kranjski za uboge, slepe otroke od 7. do 14. leta. Ustanove podeljuje c. kr. deželna vlada, ki pošilja otroke v odgojilnico v Linc. Odgoja je nemška in tako pridejo čez sedem let slovenski otroci nazaj nele slepi, ampak tudi nemi.

Kranj napreduje. Za električno razsvetljavo po mestnih ulicah se name ravnajo napraviti že načrti. Na razsvetljavo novega mostu se je že večkrat mislilo. O popravi pota pri cesti na kolodvor se je že večkrat sklepalo. Cesto na pokopališče in vhod v mesto kinčajo lepi drogovci. Samo kanalov še ni.

Stoletnica požara v Kranju je privabila 18. t. m. v Ljudski dom k predavanju nad 300 ljudi. Gospod dekan Koblar je v kratkih potezah podal zgodovino Kranja in obširneje govoril o raznih nesrečah, ki so zadevale mesto, posebno po požarih. S skloptikonom so se kazale slike, ki so predstavljale Kranj v raznih dobah. Diapoziitive je posodil deželni muzej. Občinstvo je bilo s predavanjem jako zadovoljno.

Novomeške občinske volitve. Pod tem naslovom smo priobčili v sobotni številki dopis, o katerem smo se prepričali, da je že njim hotel dopisnik zlorabiti ime uglednega našega pristaša. Ker je namen te mistifikacije, izšel od radikalno-liberalne struje, prozoren, lojalno izjavljamo, da dejstva, navedena v dopisu, ne odgovarjajo resnici. To izjavo podaja uredništvo popolnoma prostovoljno.

Iz Dobropolj se nam poroča: Za kandidata »neodvisnih« se peha tod okoli neki Fatou, katerega iz usmujenja — gotovo ne krščanskega! — redi posestnik Stih; pa ne samo njega, ampak tudi vso njegovo številno družino. Zanj plačuje tudi »Jutro«. Ako bomo primorani soditi kandidata po njegovem agitiranju, potem tužna mu majka!

Iz Št. Vida nad Ljubljano. Preteklo nedeljo je šolsko vodstvo priredilo roditeljski sestanek, na katerem sta zanimivo in nadvse vzpodbudno

predavala šolski vodja Bajec in učiteljica Sattler. Udeležba je bila z ozirom na prejšnje enake prireditve letošnjega in lanskog leta zelo majhna. Zvedelo se je, da je Št. Vidova zaslepljenih liberalcev hujška proti vsem prireditvam sedanjega učiteljstva, češ, da je isto preklerikalno itd. Sploh se opaža na naših neotesanih liberalcih neka zagrizenost, ki jo ob vsaki priliki kažejo nasproti učiteljstvu. To čudovito »svobodoljubno« počenjanje je župnik Zabret na nedeljskem sestanku ostro in pikro grajal. Povdarjal je, koliko je vredno učiteljstvo, ki je ene misli in enega duha s krščanskim ljudstvom in klical je liberalcem, naj opuste vsako nado, da bi še kdaj dobili v Št. Vidu učitelja, ki bi mladini izposojeval umazane knjige, po cesti bral liberalne časopise, po gostilnah v nočnih urah hujškal zoper duhovnike itd. Sadovi, nelepi in žalostni sadovi protiverske liberalne vzgoje se kažejo vsak dan v žalostnejših podobah na nekaterih pobalinih, ki so še izstopili iz sole, pa se v hudobiji že odlikujejo.

Nenadoma je zbolel v torek dne 16. t. m. zvečer č. g. Ignac Millonig, katuhet v Celovcu na srčnih krčih, ki so povzročili, da sta mu ena noga in leva stran tilmnika za dalje časa otrpnila. V celovškem sanatoriju se nahaja tudi podkronški prošt g. J. Wieser in se bo najbrž moral podvreči hudi operaciji.

Iz sodne službe. Za deželnosodnega svetnika je bil imenovan okrajni sodnik in sodni predstojnik Egon pl. Rauscher v Zgor. Beli; za okrajnega sodnika in sodnega predstojnika za Borovlje sodnik dr. Herman Lorber iz Brežic, za sodnike avsultanti dr. Oton Pellischek za Šmohor, dr. Jožef Meščitz za Pliberk in dr. Karol Poleščinski za Stari dvor. Prestavljeni so dr. Blaas iz Trga v Celovcu, dr. Günter Ohrfandl iz Št. Vida v Beljak, dr. Pavel Stornik iz Starega dvora v Št. Vid, dr. R. Hofbauer iz Pliberka v Breži, dr. E. Probosch iz Šmohorja v Trg in Rud. Krizek iz Borovelj v Celovcu.

Izpremembe pri južni železnicici. Prestavljeni so: Jan. Lang iz Sinčevasi v Paternion, asistent Franc Rozman iz Špitala v Ribnico, asistent Jožef Jenko iz Špitala v Pliberku, asistent Dan. Zancanella iz Pliberka v Špital, Bertold Rotter iz Ribnice v Špital.

Nabor v Celovcu. Pri naboru v Celovcu dne 16. t. m. je bilo izmed 186 fantov iz občin Št. Peter pri Celovcu, Trdnjavas, Pokrče, Grabštanj, Gospa Sveta, Otmanj in Št. Tomaža potrjenih samo 37. To so same nemškutarske občine!

Preveč kandidatov imajo na Moravskem. V desetih mestnih okrajih na Moravskem je 47 kandidatov, v 20 kmečkih okrajih na Moravskem je pa 80 kandidatov.

Roparski napad v Trstu. Včeraj ob 11 uri ponoči se je nahajalo v gostilni »K veselemu sodarju« v ulici Becherie več pivcev. Janez Žganc je plančeval ceho, pri čemur pa je bil tako nepreviden, da je pokazal drugim denar. To so videli nekateri zlikovci in ubrali so jo za Žgancem. Na cesti so ga napadli, toda Janez je odbil napad štirih roparjev. Toda sledili so mu dalje. Ko so prišli do gostilne »Alla bella Venezia«, je eden izmed napadalcev pograbil pred gostilno se nahajajočo stolico in udaril Žganca po glavi, drugi pa so vzeli denarnico z 70 K, nakar so

Iz Dobropolj se nam poroča: Za kandidata »neodvisnih« se peha tod okoli neki Fatou, katerega iz usmujenja — gotovo ne krščanskega! — redi posestnik Stih; pa ne samo njega, ampak tudi vso njegovo številno družino. Zanj plačuje tudi »Jutro«. Ako bomo primorani soditi kandidata po njegovem agitiranju, potem tužna mu majka!

Iz Št. Vida nad Ljubljano. Preteklo nedeljo je šolsko vodstvo priredilo roditeljski sestanek, na katerem sta zanimivo in nadvse vzpodbudno

zbežali. Žganc je celo stvar ovadil policiji, kateri se je posrečilo ujeti one štiri ptičke. Junaki so Luigi Fachin, Giuseppe Coroschetz in Giuseppe Uicic, vse trije ogljarji, ter dinar Josip Salles. Pridržali so jih v zaporu.

Višnjegorska požarna bramba se je povodom občnega zbora, ki se je pred kratkim vrnil, na novo preorganizirala in se za tri četrtine pomnožila, tako da šteje danes že 50 članov, ki so vsi uniformirani. Načelnik je mestni župan g. Perko, podnačelnik pa g. A. Zavodnik, blagajnik je gosp. Bregar, tajnik g. Al. Sevšek. Za finančno stran se je zlasti potrudil g. M. Pešrušek, kovaški mojster iz Višnjegore.

Silna nevihta. Minuli četrtek je bil dan nesreča za krško in leskovško faro. Lahko rečem, da so štiri petinke vinogradov popolnoma uničene, in to: Brezovska gora, Reber, Selce, Volovnik, Libelj, Ivandol, Golek, Straža, Strnoredro, Nemška vas, Dunaj, Mladvine, Nemška gora, gorice v leskovški fari. Zdrave so ostale Veniše, deloma Loke, Tršljevec, Osredek in male gorice, ležeče proti Raki. Od krške fare je ohranjena le Trška gora. Poleg tega je poražena vsa strn, katero bo treba kositi, karor tudi krompir, fižol, koruz, kolikor je že vzlil. Lansko leto bolj malo kruha, vina nič, in letos ta grozna nesreča! Povsod le revščina in žalost, pomoč nujno potrebna.

Z britvijo si je trebuh prezel 60 let stari gostilničar Franc Perz v Lienfeldu na Kočevskem. Umrl je v silnih bolečinah. Zapušča vdovo z osmimi otroci.

Vlomi v reški gubernij. Iz Reke poročajo, da so bili 18. t. m. izvršeni vlomi v razne pisarne reškega gubernija. Gre se za tatvine političnega značaja. Denar in vrednostni predmeti niso bili ukradeni. Bržkone je bilo vložilčem ležeče na tem, da dobe listine c izidu zadnjih kurialnih volitev v Reki, pri katerih je opozicija propadla. Policija je menda storilcem na sledu.

Dobro blago se samo hvali; čemu obširno pisariti, ko pa je splošno znano, da so drožje (kvass) iz drožarne Josipa Košmerl, Ljubljana, Frančiškanske ulice 8, najboljše. Če hočete imeti ta izvrstni domač izdelek, pazite, da vam da trgovce drožje, kvass samo iz takih ovitkov, na katerih stoji zapisano »V korist obmejnem Slovencem«, »V korist Slovenske Straže«.

Lažje je plačevati zavarovalne premije, kakor pa nalagati denar na hranilne knjižice. V korist vsakogar, kdor se misli zavarovati za življenje, doživetje, rento ali zavarovati svoje otroke za dobo, bo, ako sporoči svoj način Slovenski Straži v Ljubljani. **Pre-skribi mu najkulantnejše pogoje.**

Ponos vsake skrbne gospodinje. Hvala mladenke je lepo perilo in snažna obleka. Zato zahtevajo naši ljudje v trgovinah tako blago z znamko zlate repate zvezde iz zaloge »Hermes« v Ljubljani, Šelenburgova ulica. Trgovci naj se založe s tem blagom, koristili bodo sebi, ljudstvu dali dobro blago za pošten denar, obmejnem Slovencem pa pomogli v težavnem boju.

Ali ste pridobili „Slovencu“ kažege novega naročnika? Upoštevajte upliv dobrega dnevnika in agitirajte povsod za nove naročnike!

»Prjatu; u Iblan zmagat in tku zmagat, ket sma zdej začel zmagvat; tu vnder ni nobena zmaga! Kokr veš, mama u Iblan mi na vse plati žlahte in te žlahte maja spet žlahte, tku de je use pu cel Iblan preprežen iz samem našem žlahtam in ud žlaht žlahtam. Ce use tu skp zrajtaš, pa uš dubu taká numara vn, de se uš za glava prije. Jest t pu pravic pupem, lub moy prefesar, de še use te naše žlahte in ud žlaht žlahte nisa več vulile iz nam, kam šele, de b drug iz nam vulil, ke nisa iz nam u žlaht! Tu t puven: ce b pred ene par letm rekl klerekalc, de uja u Iblan pustavl za deželn zbor sojga kandedata, b se jest in mi usi, kar nas je liberalne prvakarju tku smerjal, de b se za trebuh držal; še pupokal b murde na use zadne. Še iz mazincam ni blu treba ud nas nubenmo mign, pa sma tku zmagal, de je blu vesele. Pa nas zdej puglej! Dvakrat sa klerekalc pustaul soje kandedate u Iblan, unkat za ubčinsk svet, zdej pa za deželn zbor, pa sm ud samek skrbi že tku siu, ket Grintuc, in še jest se m več na pulub. Ce me usa znamna na motja, na u nekol deset let menil, pa se že mi na uma spal več kandedatu pustaulat u Iblan in liberalci uma sam še za u muzeum. Teh misl pa nism sam jest; tud dohtar Trilllar je vs pufeftan in scagan ud sameh našeh zmag. In tist edin lastnik

šestndvejettažent kronskega douga iz samga ubupa u »Jutre« tku ukul sebe upleta, kokr gad, če mu stopеš na rep. Sevede, na vn na smema tega pučat, ampak se morma tku delat, kokr de b blu use naše pa nacku. U resnic je pa ta reč precej zahumatana.«

»Kua pa pol taka larma delaš u ta »Sluvenšku Narude« in piše: vs »cvet« Iblančanu je na naš plat?« záčdu se je prefesar Rajsnar.

»Eh, škoda, de s prefesar, pa še tega na zastopeš. A na veš, kua je tu »cvet«?«

»Kaj na um vedu? Cvet je cvet, a ne? Pu latinsk pruma: »flos«.

»No ja; tist je že res, de je cvet cvet in de se prau pu latinsk »flos«. Al ti m puvej, kua mi mislma iz tem »cvetam«.

»Kuku čm jest vedet, kua vi mislte. Mislt se holt prau, nč vedet.«

»Oho, prijatu! Mi pa dobr vema, kua mislma. Veš, cvet je cvet in cvet se hmal razsuje in pol ni neker nč več. Zatu sma jih tituliral »cvet«.

»A ja; tak »cvet« mama mi na naš plat! Tu je pa žalastn; tu je naraunast za zjokat.«

»Pejd, pejd, šemerga! Muže na

smeja jokat. Iz ene pu litram Ipaucu se more žalast dol puplaknt, na tu pa spet kurajža pukazat. Na ta viža se še ta nar dle naprej rine. In tku delama mi in se je še useli dobr ubnesl. Viš, tekat, ke sma skus vožja vulitu mojga prjatla Hribarja glih kumi u držau zbor zrnil, sma jahal in se vuzil pu mest in muska je špilala in r

Ljubljanske novice.

Ij **Na vsako aroganco odgovor!** Te dni se je vrnila iz Turina sokolska vrsta, ki je dobila ondi — četrtu nagrado. Med ljubljanskimi kričavimi liberalci je bilo radi tega toliko upitja, kateri da bi Slovenci pridobili s tem koš narodnih pravic. »Vsak po svoje«, smo si mislili, ko smo poslušali to kričanje, kakršnega niso napravili resni Čehi, ki so dobili prvo darilo in pustili smo sokolsko gospodo lepo v miru z njenim praktično — narodno navdušenim načelnikom dr. Oražnom, kateremu Nemci pravijo »Bier Sokol«. Sokole smo pušteli tako na miru, da nismo priobčili niti kritike o njihovem nediscipliniranem korakanju po mestu. To pa menda ni prav »Jutru«. Danes priobčuje novico »Čukarsko obleko so začgali«, v kateri farba svoje čitatelje, »da so v »Katoliški Tiskarni«, takrat ko je šel sokolski sprevod mimo začgali na dvorišču »čukarske obleke« in »da je čuke tako sram, da se sploh ne bodo pokazali v Ljubljani«. Pravijo, da je ta napad v »Jutru« spisal Sokol Ribnikar, ki je v sprevodu tako korakal, da se mu je vse smejal in zbijalo dovtipe, da bi Sokoli ž njim dobili prvo premijo, če bi ga poslali na razstavo. Rekli smo že, da bomo liberalcem poplačali vsako izzivanje. Tudi za ta napad dobe pošteno plačilo. Dosedaj še nismo spravili naprej vprašanja o uporabi šolskih televadnic za sokolsko televadbo. Ker pa Sokoli pri vsaki priliki kažejo tako strankarstvo in naše fante, kakor kaže zopet gorenji slučaj, zmerjajo vedno s čuki, bodo morali nositi za to tudi posledice. Naj plača zanje »Jutro« televadnice! Za vse, kar bodo v tem oziru doživelj, naj se zahvalijo »Jutru«. Niti najmanjšje izzivanje ne bo obstalo več brez našega obračuna! Ce se bo Sokolom zdelo, da niso našega nastopa radi »Jutra« zaslužili, tedaj naj se spomnijo, da je njihov zastavonoša Miha Verovšek vrgel iz hiše dve stranki, ker nista liberalno volile, Sokoli bodo pa sedaj leteli iz šolskih televadnic. Toliko, da ne bodo mislili, da mi vsake ljubezljivosti pošteno poplačata ne znamo! Etbin Kristan pa naj sedaj le govor o naših »nasilstvih«, saj je n. pr. Verovškove prijaznosti bil poleg našega somišljenika deležen tudi nek soc. demokrat. Mi bomo liberalni predprzrosti brezobzirno zadajali udarec za udarcem in pomagalo ji nič ne bo, naj si tudi udnina Etbina Kirstan.

Ij **Obsojeni liberalni olikanci.** Kričači na nadvojvodov avtomobil so bili te dni obsojeni. Dobili so trgovski počniki Adalbert Ivanuš, Ernest Sark in Leopold Černevič vsak tri dni zapora. Ako jih sedaj tožita še g. Kregar in Štef. bo to za te gospode precej vroč ričet. Kakor čujemo, se sedaj ti gospodje med prijatelji tolazijo z upanjem, da se jim bo kazan spremenila v denarno globo in bo zanje globo stranka plačala, tako da se o kaki kazni pravzaprav govoriti ne bo moglo. Tudi nekaj drugih liberalnih olikancev pri pocestnih dogodkih povodom zadnjih občinskih volitev je že obsojenih, tako n. pr. tajnik sokolske zveze Kajzelj na 10 K in pisar Vojska na 10 K. Za to obnašanje liberalcev se bo sedaj ogreval Etbin Kristan.

Ij **Jutrovska poštenost.** Pred več dnevi je začelo »Jutro« bohnati v svet, da je profesor dr. Gorjanc dal klerikalnemu dijaku šolsko nalogo in da sploh pristransko ravna. Na te izbruhe ribnikarske zlobe ne bi odgovarjali, ker poznamo poštenost radikalne in radikalcev blizu stope svojati v javnem življenju. Ali uvedla se je po zaslugu odličnega pravaka »Glasbene Matice« prof. dr. Kozina proti omenjenemu našemu somišljeniku preiskava in sličnočni »Narod« je tudi povzel one vesti iz »Jutra«. Zvedeli smo le to, da se je končala preiskava s sijajnim zadoščenjem g. dr. Gorjanca, da se mu ni moglo dokazati niti predmetnega dejavnosti niti kake pristanosti. Sklepamo popolnoma pravilno, da je hotel neki za grizan nasprotnik našega somišljennika uničiti. Sam je definitiven in se čuti varnega, dr. Gorjanc pa šele postane definitiven; to preprečiti je bil prozoren namen. Liberalci! Lahko ste ponosni na svojo mladinsko gardo, ki je začela delovati s takimi sredstvi. Ker ne morejo mladini vzpeti proti S. L. S., hčajo uničevati mlade eksistence. Ali ni nikakega sredstva, da se v naši deželi preprečijo podobni atentati?

Ij **Kako so liberalci v Ljubljani pri občinskih volitvah pogoreli,** priča tudi ameriški liberalni »Glas Naroda«, ki je na podlagi zasebnih informacij, ne da bi počakal pravih poročil o končnem izidu, tako-le naznanil izid volitev: »Na belo nedeljo so bile uprte v Ljubljano oči vseh Slovencev, katerim je sveta narodna in napredna misel. Na ta dan

so se vršile v Ljubljani volitve v občinski zastop in zmagali so naprednjaki, ki imajo dvetretjinsko večino v mestnem občinskem svetu.« Kaj bo neki rekel »Glas Naroda«, ko bo izvedel, da iz dvetretjinske večine nič bilo ni in da imajo liberalci samo en suh glas večine, kar pomenja njihovo vedno zadrgeno in njihov poraz.

Ij **Kavalir.** Slovenija zopet zre z občudovanjem največjega svojega kavalirja Ivana Hribarja. Posegel je v svoj žep in dal 50 K za »sokolski tekmovalni sklad« in »Narod« ga je nazval »plemeniti darovatelj«. Ali noče »Narod« »plemenitega« Ivana Hribarja spomniti na zadevo z g. železniškim uradnikom Svetkom, da bi slovensko sokolstvo videlo, kaki so njegovi pravki, kadar razvijajo vso svojo kavalirsко »plemenitost«?

Ij **Šentpetersko prosvetno društvo v Ljubljani.** Priredi jutri popoldne ob ugodnem vremenu izlet v Dev. Marijo v Polje. Zborovališče ob 1. uri popoldne v parku in v društvenih prostorih. Odhod točno ob pol 2. uri. Vabimo vse somišljenike in prijatelje našega društva.

Ij **Tobačno delavstvo,** oddelka cigaret, bo imelo jutri ob 9. uri dopoldne na Rožniku sveto mašo.

Ij **Nobel konduktjerji** so nekateri sprevodniki brzovlakov. Včeraj popoldan n. pr. se pri dohodu popoldanskega brzovlaka v Ljubljano enemu teh konduktjerjev na južnem kolodvoru ni zljubilo klicati Ljubljano tudi v slovenskem jeziku. Opazujamo na to brezobzirnost ljubljansko postajno načelstvo.

Ij **Velika ognja je oblast,** pravi nek pesnik. Slovenska Straža pa prav toplo priporoča »Vžigalice v korist obmejnem Slovencem«. Zelo so se udomačile, ker so najboljše; če bi bili naši somišljeniki še boljši in še bolj požrtvalni, bi se v naših hišah rabile izključno »vžigalice« v korist obmejnem Slovencem. Kdor hoče brez denarnih žrtev veliko pomagati obmejnima bratom, naj širi in širi te »vžigalice«. Glavno zalogo ima v Ljubljani C. Menardi. Dobi se jih tudi v trafički gosp. Šoukala. Pred Škopijem. Po vseh večjih krajih so podzaloge.

Ij **Gustav Mahler kapelnik v Ljubljani.** Na Dunaju umrli bivši ravnatelj dvorne opere Gustav Mahler je bil v svojih mladih letih kapelnik v ljubljanskem gledališču.

Ij **Martinova cesta — brez luči.** Kogar pelje pot ob sobotah in nedeljah zvečer po Martinovi cesti in ob Zeleni Jami v mesto ali domov, bo skoraj moral v bodoče nositi seboj — luč in pa samokres! Tam je ni svetilke, ki bi kazala pešcu ali vozniku pot. Če prideš enkrat na ono stran predora, že ne veš več, ali si še v mestu, ali pa že med — Sudanci! Župan Hribar, ki je na vsem vogalu hotel imeti bronasto ali pa kamnitno ploščo, se seveda za Martinovo cesto ni imel časa brigati!

Ij **Plavajoč bager za poglobljenje Ljubljanske struge** od Prul proti barju je dalo zgraditi podjetništvo Czezwiczki. Veliki čoln so že stesali in pretekle dni so na njem montirali stroj, ki bo služil pri poglobitvi.

Ij **Hodnik** pred justično palačo so zadnje dni betonirali. Baje postavijo kmalu tudi na kamenita podstavka dolčena dva kipa, slična onima pred vladno palačo. Marsikdo je po pravici že ugibal, čemu stojita ona dva kamenita stebra prazna pred poslopjem že blizu osem let.

Ij **Žila ljubljanske šote pojema.** Ljubljanski Barjani so si nekdaj s pričelovanjem in izvažanjem šote kot kučivo marsikak krajevar pridobili. Zadnjih pet ali šest let pa so vozovi s šoto v Ljubljani že kaj redko za videti. Le v Havptmanci in Črni vasi je še nekaj rjavih plasti, kjer leži šota, drugod je žila že večinoma izčrpana. O šoti bodo Ljubljanci ostali kmalu le še spomini!

Ij **Gosenice in hrošči** so sadnemu drevju škodljivi, a zdaj spomladi je bilo videti mnogo drevja, ki ni bilo očiščeno teh in podobnih mrčesov. Gospodarji sadnih vrtov in kmetovalci bodo kmalu čutili — posledice!

Ij **Nove ceste na Mirju in v Prulah.** Ker bosta novi poslopji državne obrtne šole na Mirju in ljudske šole na Prulah s prihodnjim šolskim letom otvorjeni in svojemu namenu izročeni, bo mestna občina zgradila tam po dvoje novih cest, ki so že označene.

Ij **Preseli se** centrala policijske straže prihodne dni iz pritličja Galtovje hiše v staro magistratno poslopje spodaj.

Ij **Zblaznel** je včeraj dopoldne bivši zastopnik Reininghausove zaloge za pivov v Spod. Šiški, g. Zinnauer. Domov je pobral več denarja in vrednostnih papirjev, potem se pa oborožil z 9 mm floberptom ter se napotil proti Ljubljani. Na Dunajski cesti je začel

meriti na fijakarje, napisled je pa nameril še na stražnika. Le-ta je nesrečna odvedel na osrednjo policijsko stražnico, odkoder je bil na odredbo policijskega zdravnika z rešilnim vozom prepeljan v deželno blaznico.

Ij **Stavbe in javna dela v Ljubljani.** Lepo vreme zadnje štiri tedne je pospešilo zidarska dela v Ljubljani. Napravilo se je tole: Na Mirju se je že očistila delavnica obrtne šole, glavno poslopje se še ometava kakor tudi nova šola na Prulah, dr. Peternelova hiša na stavbišču nekdanje garnizijske bolnišnice, Kubelkova hiša v Čopovi ulici, ki bo avgusta že dodelana. Jožef Mayrovja hiša ob Franc Jožefovi cesti je dozidana do pritličja. Stare hiše nekdanjega preskrbovališča ob Dunajski in Franc Jožefovi cesti so že do polovice podrite. V podaljšani Gledališki ulici (stavbišče stare vojaške bolnišnice) namerava zgraditi Ernest Peternel trinadstropno hišo. V Komenskega ulici zgradi dr. Drgancovo vilo. Arhitekt Smilowsky zgradi ob Opekarški cesti vilo, ob Poti v Rožno Dolino pa nameravajo graditi vile dr. P. Košenina, Franc Učak in J. Šaler. V Hradeckega vasi namerava zgraditi vilo Jernej Hlebš. Objekti za enoletne prostovoljce ob Vojaški ulici so že ometani in očiščeni. Zid ob Franc Jožefovi cesti je popolnoma podprt. Vila Elze Prelovšek je pod streho. Malone popolnoma sta že osnaženi hiši dr. Pogačnika ob Ahacijevi cesti in dr. Trtnika v Dalmatinovi ulici. V Virantovi hiši se predelavajo prostori za Huthov zavod. Skladišče tobačne tvornice je že pod streho. Adaptsijska in rekonstrukcijska dela v Wutscherjevi hiši, Prešernova ulica, se nadaljujejo. V. Kubelkova hiša v Gajevi ulici je dodelana. Malone dograjena je že nova cesta med Dunajsko cesto in Tomanovo ulico. Vili Kranjske stavne družbe ob Cesti na Rožnik sta dodelani. V Linhartovi ulici gradi orgljarsko delavnico orgljar I. Milavec. Na stavbišče jezuitskega kolega na Elizabetini cesti je že dovozen del stavbnega materiala za nameravano cerkev sv. Jožefa. V Kolodvorski ulici se je popravil zid in delavnica A. Rojine. Pobeljena je hiša št. 8 na Mestnem trgu. V Gradišču se snaži nemško gledališče. — Delavcev in materijala ne primanjkuje.

Ij **Preselitve v Ljubljani.** V zadnjem preselitvenem roku se je v Ljubljani preselilo 456 družin oziroma strank s približno 1800 osebami. Iz mesta se je izselilo 14 družin, novo pa priselilo 19 strank. Prve je poklic zval v druge kraje, med zadnjimi je tudi nekaj družin vpokojencev, ki hočejo v Ljubljani preživeti svoj zasluženi pokoj. Pri prepeljevanju je deloma dež nagajal. Nezgod ni bilo.

Ij **Umrli** so v Ljubljani: Fran Mirt, kurjač južne železnice, 61 let. — Ivana Mayer, žena zlatobita in hišnega posestnika, 49 let. — Josipina Urh, delavka, 31 let. — Simon Tkavč, občinski ubožec, 74 let. — Franja Pavšek, rejenka, 8 let. — Marija Ravnikar, rejenka, 6 mesecov.

Ij **Združeni pionirski oddelek** ostane v Ljubljani še do 6. junija, nato pa se poda v Tolmin, kjer zgradi dve cesti in mostove. Poveljnik oddelka, nadporočnik Karol Kohout 27. pešpolka, se je že podal v Tolmin, da si ogleda teren.

Ij **Vpokojen** je polkovnik Jurij Petrovan pl. Felszöbroza, pešpolka številka 52. Polkovnik Petrovan se nastani v Ljubljani.

Ij **Prijet vtihotapec.** V zadnjem času se je pripetilo v mestu zopet več prav predrznih tatvin. Tako se je nekdo dne 10. t. m. splazil na Vodovodni cesti v Voduškovo gostilno ter tam pretaknil vse prostore in vlomil v predale s sekiro. Ker pa ni dobil nič denarja, se je v čumnati zadovoljil s šestimi klobasami in je naposled odnesel tudi gostilničarju 120 K vredno kolo, katero je pa popustil zunaj, ker je bil bržkone prepoden. Dne 12. t. m. se je vtihotapil nek tat v vratarjevo ložo v nekem tukajšnjem hotelu, kjer je ukradel ulster, par črevljev in potno čepico in odšel. Še isto noč je nek tat posetil v gostilni pri »Krischu« poseljsko sobo, kjer je vloml v kovčeve ter ukradel zlato uro in dve srebrni verižci, kakor tudi nekaj denarja. Nato je pa posetil gostilno pri »Novem svetu«, kjer je ukradel hlapcu deset kron denarja in srajco. Pred par dnevi je oroniti artovalo v Šiški 53 let starega dñinarja Jožeta Oltre iz Dolskega, ki je še dne 6. m. prestal zadnjo sedemmesecno kazeno. Tega sumijo, da je precej soudeležen tudi teh tatvin, kar bode še natančnejše dognalo sodišče.

Ij **Spominjajte se pri vseh priditvah, pri vseh veselih in žalostnih dogodkih „Slovenske Straže“!**

Slovenski vestnik.

Češka krona sv. Vaclava izginila. List »Hlas Naroda« poroča, da krožijo v informiranih krogih vesti, da je krona sv. Vaclava, ki je bila shranjena v cerkvi sv. Vida z drugimi kronske insignijami, izginila. Omenjeni list piše: Kje je shranjena krona sv. Vaclava? Vsakdo bi na to odgovoril: Češke kronske insignije so shranjene v cerkvi sv. Vida v Šrambi nad kapelo sv. Vlada. Tudi mi smo mislili tako. Kljub temu smatramo za časnikarsko dolžnost, da opozorimo na trditve, ki krožijo na gotovih mestih, in v katerih se izraža dvom, da je še krona sv. Vlada na omenjenem kraju. Vir, iz katerega črpamo, ni tako moten, da bi mogli te vesti prezreti. Speciellno še, ako premotrivamo, da se v cerkvi sv. Vida že več let zida in da kljub vsem varnostnim odredbam ni izključena možnost, da bi nepoklicani ne prišli v cerkvene prostore neopazeni. Z ozirom na to gotovo ni odveč, registrirati omenjeno vest, zlasti še, ker se ne opira na željo po senzacijah, temveč na uspeh pozivev in na bojazen pred eventualnostim, ki niso izključene tudi pri najstrožjem nadzorstvu, kar dokazuje nedavni slučaj na Irskem. — Krona sv. Vlada je bila izdelana leta 1374 po naročilu Karola IV. Tehta 4 funte 13½ lota. Vrednost zlata, dragocenih kamnov in biserov krone se ceni na 48.000 kron. Krona sv. Vlada je simbol samostojnosti češke države. Leta 1866 se je v strahu pred pruskim vpadom prenesli na Dunaj in leta 1867 so jo zopet slovesno prenesli nazaj v Prago. Vrata Šrambe, kjer so spravljene češke kronske insignije, se odpirajo s sedmi ključi, katerih enega ima kardinal knez in nadškof, drugega deželnai nadškof, ostalih pet pa imajo shranjene visoki cerkveni in državni funkcionarji.

Krasni spominki prvega svetega obhajila na posebno ugodno učinkujoči podlagi s slovenskim napisom in prostorom za obhajanje ime in podpis darovalca, se dobe sedaj v »Katališki Bukvarni« za 20 vinarjev komad. Vsled izredne krasote in razmeroma skrajno nizke cene so ti spominki brez dvoma najprimernejše darilo za novoobhajance.

Razne stvari.

Odredbe proti poštni stavki v Ameriki. Namestnik generalnega poštarja severoameriških Združenih držav, Stewart, je izdelal zakonski načrt, po katerem bi se onemogočila stavka poštnih in brzjavnih nastavljenec. Zakonski načrt določa, da se s poštnimi uslužbeni, ki onemogočijo odpošiljanje pisem s stavko ali na kak drug način, ravna istotako kot z onimi osebami, ki stavijo v nevarnost železniški promet ali pa porežejo brzjavne žice. Stewart pravi, da je skrajni čas, ukreniti take odredbe, ker nastavljenih 18.000 poštnih uslužbenec je pač zadovoljivih s svojim položajem, je pa med njimi mnogo hujščev, ki hočejo svoje tovariše potegniti za seboj.

Kako rdeči delodajalci praznujejo 1. maj. Medtem ko zahtevajo socialni demokrati, da počiva 1. maja delo po vseh tovarnah in podjetjih, sami kot delodajalci ne upoštevajo tega svojega rdečega praznika. Tako so n. pr. moralni uslužbeni neke socialnodemokratske zadružne trgovine s premogom pri Brnu, katere načelnik je rdeči poslanec Wanek, delati tudi ob času, ko so se drugi socialni demokrati, ki ne delajo med sodrugi, zbirali k demonstracijskemu obhodu.

Zahvala.

Ker mi ni mogoče osebno vsakemu se zahvaliti, ki so pomagali pri požaru, izrekam sl. občinstvu, katero se je res prav požrtvovalno trudilo in delovalo, da bi se več rešilo mojo iskreno zahvalo. Istotako se imam zahvaliti jesenški in hruševki požarni brambi, da se ogenj ni dalje razširil.

Jesenice, 18. maja 1911.

„Smukova mati.“

Uradnik lesne trgovine

z dobrimi spričevali, izurjen v nakupovanju gozdov, prejemjanju in oddaji rezane in tesane robe ter sploh vsega v lesno trgovino spadajočega dela, več slovenskega in nemškega jezika v gorovu in pisavi, šteče službe s 1. junijem event. tudi poprej. Blagovljene ponudbe pod naslovom: IVAN MODIČ, 1533 Stari trg pri Raketu.

Mladič

več risanja stavbenih načrtov v vseh slogih, seznavljanja proračunov in knjigovodstva itd. išče službe pri kakem zidarstvenem mojstru. Tozadevna vprašanja in pisma na naslov: VLADIMIR RAVNIKAR, Kamnik, poštno ležeče. Pisma najkasneje do 25. t.m.

Deklica

poštenih staršev, ki je že vajena trgovine, želi vstopiti kot učenka v modno ali galerijsko trgovino najraje na deželi.

Naslov na upravnosti „Slovenca“ pod šifro »Deklica.«

1624

Zaloge vina!

Podpisani imajo veliko zaloge izvrstnega vina lastnega pridelka. Naročila se izvršujejo na deblu in na drobno bodisi krmarjem, društvenim kakor tudi posameznim družinam. Vzorec na razpolago.

1461 Tenute: Corazza, Levade, Istra.

KONJAK

star, pršten destilat dalmatinskega vina je najboljše sredstvo za slabotne in rekonvalisce. - Dobi se edino pri tvrdki:

Br. Novaković, Ljubljana.

Dobro idoča gostilna

se šteče za takoj v najem. Ponudbe naj se blagovoli poslati na upravo „Slovenca“ pod šifro „Gostilna“. 1638

dobro izurjen, se sprejme takoj v stalno delo v Novem mestu pri Andrej Agnič-u, kleparski mojster in posestnik.

1643

Kleparski pomočnik

Se dobri v veliki zalogi pri Štefan Nagy, Ljubljana, Vodnikov trg 5.

Portland cement, štukatur, samokolnice, pristni poljski mavn, strešni klej in drugo. 1655

NAZNANILO*.

Vsled zadnjih napadov v listih Slovenec, Slovenski Narod in Dolenske novice v katerih se bahata Žnideršič in Stepančič, da nista več odgovorna za najina dela, pripomniva podpisana resnici na ljubo, da sva ravno vsled nesporazumljenga in netočnih trgovskih plačil bila primorana izstopiti iz društva in brez odgovornosti Žnideršiča in Stepančiča izdelala sva v občezano pohvalo že več modernih in velikih stavb in bova še tudi v bodoče.

1661

Ignacij Špacapan & Franc Žigon

staubena podjetnika v Novem mestu.

* Za vsebino je uredništvo odgovorno le v toliko, kolikor določa zakon.

Poneverjenja gledališkega tajnika. Tajnik mestnega gledališča v Inomostu Friderik Schübel je poneveril 1800 kron ter pobegnil. Oblasti so izdale za njim tiralico.

Obleganje umobolnega človeka. Varšavski listi poročajo iz Nikolskega Ustrijiska: Že dalje časa umobolni zabeležnik Ponierowski je nenadoma zbesnel, zabarikadiral se je v svoje stanovanje ter je začel streljati na ljudi na resti, pri čemur je tudi ranil enega policijskega stražnika. Nato je pustil policijski načelnik rekvirirati cel policijski in vojaški oddelek in hišo naravnost oblegati. Policiisti in vojaki so streli par ur v poslopje, v katerem je bil Ponierowski, dokler se ni ta zgrudil težko ranjen na tla. Ko so Ponierowskega zvezali, so ga odpeljali v bolnišnico. Hišni stanovalci pa so po odsodu policije dognali, da je bilo ukradenih 3000 rubljev, ključavnice odtrgane od omara, da je bilo mnogo dragocenosti ukradenih in da je tatvine izvršilo policijsko moštvo, ker ni nobeden drugih prišel v hišo. O tem dogodku se je obvestilo poslance dume onega okraja, ki bodo vložili interpelacijo v dumi.

Zalosina smrt dveh častnikov.

V Osjeku sta se zastupila poročnika 28.

havbičnega artiljerijskega polka, Wechsler in Nagy. Zaradi nekaterih otročarij sta bila pozvana pred častni sod, da se jima objavi razsodba.

Smrt pod vlakom.

Na pariški po-

staji Royal sta skočila pod vlak neki

mož in neka ženska.

Vlak je oba v pravem pomenu besede raztrgal na kosce.

Razdelitev municije švicarskim

gardistom v Vatikanu.

Radikalni listi

poročajo, da je ukazal razdeliti municijo švicarskim gardistom novi polkovnik Repons, ker se je bal, da napade soredna Vatikan. Repons je izjavil, da to ni nič posebnega, ker se je strelivo vedno razdeljevalo.

Dete padlo iz četrtega nadstropja.

V Solnogradu je padel iz četrtega nadstropja linpolletni sinček urarja Schmuck, a ostal je popolnoma nepoškodovan. Padel je na hrbot dninarici Schlögel, ki je pač poškodovana, na to pa na tla.

Samoumor študentovke.

V Parizu se je ustrelila neka nemška študentovka.

Kuga v Buenos - Airesu.

V Buenos-

Airesu je umrla na kugi italijanska

rodbina Gioffra obstoječa iz pet oseb.

S pisemsko znamko se je zadušila,

kot poročajo iz Koblenco, 14 let stara

hčerka Ana učitelja Kermesa. Pisala je svoji teti razglednico, ki jo je hotela frankirati. Položila je znamko na konico jezika. V tem trenotku pa se jo je lotil hud kašelj in znamka ji je zdrknila v grlo, kjer je občala. Predno je došla pomoč, se je že zadušila. To spominja tudi na slučaj, ko so si nekateri, ki so mečili znamke z jezikom, zastrupili kri.

Železniška nesreča na Francoskem.

Iz Pariza poročajo: 18. t. m. popoldne je skočil v bližini Le Maus na progi v Orleans s tira osobni vlak. Tir je bil v dolžini 300 metrov popolnoma odtrgan. Več vagonov kakor tudi lokomotiva so skočili s tira ter podrli ograjo, ki je menjila progo. Nek železniški uslužbenec in trije potniki so bili težko ranjeni. Uvedena je sodna preiskava, če ni nastala nesreča vsled kakega hudobnega namena.

Samoumor zaradi mačke.

V Samo-

rojskiji ulici v Peterburgu je stanovala

učiteljica Elizabeta Bjelickaja.

Imela je mačko, ki je bila njena ljubljenka.

Sicer ji je ta mačka povzročila marsi-

katero nepriliko,

a učiteljica je vse

rada pretrpela.

Pred dnevi je na okno

stanovanja učiteljice priletel golob,

ki ga je hotela mačka vjeti. Ko je skočila mačka za njim, je golob odletel in mačka je padla iz petega nadstropja na tlak, kjer je oblezala z razbito glavo. To se je zgodilo pred očmi Bjelickaje, kar jo je tako razburilo, da je skočila skozi okno za mačko. Težko poškodovano so jo prepeljali v bolnišnico, kjer pa je čez nekoliko trenotkov umrla.

Zaplenjena veteranska zastava.

Okraino sodišče v Tridentu je zaplenilo zaradi neplačanih dolgov zastavo veteranskega društva v Spormaggiore, ki je bila shranjena v zakristiji tamoznje cerkve.

Bivša gledališka primadona aretovana.

Bivša gledališka primadona

v Vratislavu, Marija Seiffert, so aretovali

v Inomostu zaradi izsiljevanja.

Od ne-

kega curiškega tovarnarja, s katerim

je bila svoječasno v ožjih razmerah,

je vedno znala izvabljati denar pod pre-

tezo, da napravi javni škandal, če ne

ugodi zahtevi. Končno pa se je tovarnar naveličal vedno plačevati, nakar je primadona v nekem curiškem zakotnem lističu začela vlačiti na dan razne tovarnarjeve intimnosti. Tovarnar je vložil proti listu in igralki kazensko ovadbo, nakar je sodišče pevko areto-

valo v Inomostu, kjer se je naselila in poučevala petje v najboljših rodbinah.

Vremenske nezgode.

Iz Budjejevic

poročajo: Vsled škode, ki so jo tukaj

povzročile narasle vode zadnje dni,

je uvedena pomočna akcija za težko

oškodovane poljedelce. Hudourje je na-

pravilo ogromno škode tudi v budjeje-

vskem mestnem parku. Štiri mostove

je narasla voda odnesla. Več družin je

moralno zapustiti hiše, ker je nevarnost,

da se podero.

Štajerske novice.

Š Novo hrvaško katoliško akademično društvo v Gradištu. V Gradištu so ustanovili hrvaško katoliško akademično društvo »Preporod«. Povsod velj na napredek!

Š Maribor. — »Narodovo« pisarjevno obsojajo mariborski Slovenci brez razlike strank. Škandal za »slovenski« list je, da si drzne napadati kandidaturom Slovenca g. Jurija Stern. Obe slovenski stranki ste ga na predlog liberalcev postavile in razvijata agitacijo zanj, mož se je žrtvoval in je sprejel kandidaturo, je poštenjak od nog do glave, a ker so se izrekli za njega vsi pošteno misleči mariborski Slovenci, je moral vreči v to edinost nek brezvesten človek neumno »Narodovo« notico. Potom nekaljene slove bi združil gosp. Stern, čigar kandidaturo imenujejo Nemci sami srečno potezo Slovencev, nase izredno lepo število glasov.

RUSI PROTI POLJAKOM. Ruska policija je zaprla veliko učencev in učenek poljske zasebne šole v Varšavi. Vzroki niso znani.

RUSKI DAR ČRNIGORI. »Tribuna« poroča iz Cetinje: Te dni pričakujejo rusko ladjo, ki pripelje ruske darove črnogorski vladni. Med darovi je tudi 150 konj za artiljerijo in material za »Rdeči križ«.

NAPAD NA TURŠKEGA SULTANA.

Ko se je peljal 19. t. m. sultan iz mošeje, mu je hotelo dvajset Kurdov izročiti neko prošnjo. Storili so to tako nerodno, da je sultan misil, da ga hočejo umoriti in se je zato zelo prestrašil. Kurde so zaprli.

LIBERALNE FARBARIE.

(Iz zaupnega shoda liberalcev v Logatcu.)

Med drugimi stvarmi, kakor napadi na duhovnike, cerkev, spovednice itd. so najbolj važne z liberalnega shoda v Logatcu te le besede liberalcev: »Do sedaj se je veliko govorilo o izpeljavi železnic skozi Idrijo. Toda mi nismo imeli nobenega zastopnika, ki bi se za to stvar zavzel. Ali sedaj imamo trdno upanje v osebi kandidata I. Sicherla, da se bode kot bodoči poslanec zavzel in posvetil tej stvari vse svoje moči!...« — In tu so ravno na pravega naleteli! Prvič je Ivan Sicherl spediter, kar mu veliko nese in je to njegov glavni vir dohodka. Drugič pa naj bi bila njegova prva skrb, uredba računov pri vodovodu, potem pa kandidatura. Shod je bil strogo zaupen, vršil se je v hotelu Kramar in sicer pri zaprtih vratih.

Telefonska in brzojavna poročila.

KRONA SV. VACLAVA IZGINILA.

(Glej: Slovanski vestnik.)

Praga, 20. maja. Vesti, da bi bila izginila kronska sv. Vaclava, označujejo kot neverjetne, vendar javnost zahteva, da komisija odpre kapelico in shrambo relikvij ter uradno konstatira kaj je na teh vresteh.

TRIJE ČASTNIKI V OSJEKU SE ZASTRUPLILI.

Ossek, 20. maja. Tu so trije častniki Evgen Wechsler, Josip Saigo in Zoltan Nagy, vsi trije Mažari, radi izgredov dobili hišni zapor,

Išče se stanovanje

s štirimi ali s tremi sobami z vsemi pritiklinami v mirnem kraju s posebnim ugodom. — Ponudbe na upravnštvo tega lista pod šifro Mirni krajec.

1658

V mojo trgovino, obstoječo iz številke in železne sprejemem

učenca

v pouk.

1664 Ignac Sitar, Toplice, Dol.

Išče se

kuharica

za malo župnišče na deželi.
Plača po dogovoru. Naslov
pove upravnštvo.

1660

Naznanilo.

Velec. p. n. odjemalcem opeke pri
opekarni v Mengšu

se plačuje samo na roke podpisanega
Jan. Gregorca, ki potrdi, da je prevzel
plačilo. — Plačilo kaki drugi osebi ni
veljavno.

Toliko v blaghotno vednost, da ne
bo kakih neljubih pomot.

Janez Gregorec

Mengeš.

1662

Dva nova Seifert-biljarda	
1247	
Novo urejena	
kavarna Central	
Se. Petra nasip št. 37	
navadno vso noč odprta.	
Z odličnim velespoštovanjem	
Štefan Mikulič.	
Dva nova Seifert-biljarda	

V Mengeški pivovarni se sprejme takoj kot

drugi mašinist

1649.2

izvežban

strojni ključar

Predstaviti se ima isti v pivovarni pri pivovarju ter predložiti obenem svoja dosedanja spričevala.

Prodaja se v St. Vidu

griček

nasproti cerkve s hišico in oralom sveta, s sadnim drevjem in gozdom. Cena 3800 K.

Več se izve pri upravi »Slovenca«.

1521.1

Keglji in kroglice za kegljanje, tudi pristni Lignum sanctum les, kroglice za balin, vrtne klopi in mize za zlaganje, v veliki zalogi pri

1652

Štefan Nagy
Ljubljana, Vodnikov trg št. 5.

Restavracija „Južni kolodvor“ (Jos. Schrey).

Jutri, v nedeljo dne 21. t. m. povodom
ob vsakem vremenu **otvoritve vrta** ob vsakem vremenu

KONCERT

slavne „Slovenske Filharmonije“:

Začetek ob 8. uri zvečer. — — Vstopnina 50 vinarjev.

K obilni udeležbi vabivljeno

Jos. Schrey, restavrater.

1663

St. 16110.

Razglas.

Vsled odloka c. kr. generalnega ravnateljstva katastra za zemljiški davek z dne 2. maja 1911, št. 938 izvrševal bode novo merjenje mesta Ljubljane in sicer v katastralnih občinah Poljansko in Petersko predmestje I. del c. kr. višji geometri Roger Bassin.

Zategadelj opozarja podpisani mestni magistrat p. n. gospode posestnike zemljišč, da dočinkim funkcionarjem dovolijo pristop na svojo posest in dajo tudi eventualna pojasnila v svojih posestnih razmerah.

Dalje se prebivalstvu priporoča vse trigonometrične znamke in signale v varstvo, da bode tudi na ta način mogoče delo pospešiti.

Priporoča se nadalje vsem posestnikom, v dogovoru s sosedji meje svojega posestva označiti s kamenji.

V slučaju nesporazumljenja z ozirom na pravilnost posestnih mej, obrniti se je takoj do mestnega magistrata.

Dirka Moskva-Orel

Laurin & Klement
trikratna zmaga

Zastopnika:
Nikodem & Wetzka, Gradec.

1655

Enonadstropna

hiša

z dobro idočo gostilno in s prostornim hlevom v sredini mesta na jako dobrem prostoru se proda s koncesijo vred radi družinskih razmer. Kje, pove uprava „Slovenca“. 1650

Naznanilo.

Sl. občinstvu si usojava uljudno naznaniti, da sva prevzela staroznano

gostilno

pri gosp. Jožetu Kozaku, po domače „Pri Strajzelju“, Poljanska cesta št. 21

ter se budeva potrudila vsestransko kar najbolje postreči. Točila bova najboljša pristna dolenska vina, belo, rudeče iz Gadepe peči, pristen istrijanski in kraški teran. Na razpolago vedno gorka in mrzla kuhinja.

S spoštovanjem 1659

Ivan in Marija Perhavec.

Hiša na prodaj

par minut od farne cerkve pri Tržaški cesti s tremi sobami, dve kuhinje, dve jedilne shrambe in klet, z lepim ograjenim vrtom in sadno drevje se proda iz proste roke. Več se izve v hiši št. 95., Vič pri Ljubljani. 1648

Malo reklame

Veliko izbjire

A. & E. Skaberné
Ljubljana, Mesni trg 10

Nizke cene

Na slov. igrišču, prejšnjem dirkališču
od ponedeljka 22. t. m. dalje le za kratek čas
četa Sudancev

mški in ženske iz rodu „NUBIA“

ki nam predčičijo svoje domače običaje in navade.

Otvorjeno neprestano od dopoldne 10. ure. Predstave od 3. ure popoldne do noči. Vstopnina 40 vin., sedež 60 vin. Vojaki in otroci polovico.

1651

Razglas.

Podpisano županstvo naznanja, da je prost promet s parkljato živino v kamniškem okraju dovoljen, ter se vrše zopet tržni dnevi za prodajo prešičev vsak torek v Kamniku na „velikem sejmišču“.

Prvi tržni dan se vrši v torek dne 23. t. m.

Opozarja se, da mora vsak prodajalec prešičev imeti potrebni potni list.

Mestno županstvo v Kamniku

dne 19. maja 1911.

1655

Naznanilo otvoritve gostilne

Podpisani s tem uljudno naznanjam slavnemu občinstvu iz Šiške in iz Ljubljane, da budem

jutri, t. j. v nedeljo dne 21. maja **otvoril**
popolnoma na novo in lepo urejeno

gostilno v Spodnji Šiški štev. 256.

Na razpolago je slav. občinstvu lep senčnat vrt. Preskrbljeno bo vsak čas z gorkimi in mrzlimi jedili, izvrstna vsako-vrstna vina, vedno sveže marčno pivo.

Za mnogobrojni obisk se najljudjeje priporoča z velespoštovanjem

Peter Stepic, vinotržec, Spodnja Šiška 256.

1663

Idrijske novice.

i Obljubljena brošura — kje si? Skozi dobro pol drugo leto so naši naprednjaki napovedovali, da bodo izdali inžičo, v kateri bo popisana v večni spomin, kaj so vse naredili liberalci v zadnjih dobah, ko so imeli v rokah vso moč. Da bi bili lahko mnogo storili, ni jvoma, saj so imeli dvetretjinsko velenje sam zase, v zadnjih letih pa so bili v najtesnejši zvezi z zastopniki socialnih demokratov, v tako tesni, da se je kazala v javnosti pravzaprav le ena stranka. Željno smo pričakovali obljubljene brošure mesece in mesec, nismo je pričakali do današnjega dne. Ker liberalci natančno drže besedo vedno, se nam je čudno zdelo, kaj da ni brošure na dan. Saj naprednjaki radi pjejo. Koliko so namazali le »Slov. Nada« s popisovanjem idrijskih razmer. Izvedeli smo, da je napredni general stab res poveril sestavo brošure zvestemu naprednemu časnikarju, ki se je tudi lotil dela. Iz raznih sklepov občinskih sej, zasebnih pogodb, javnih pritožb na razne oblasti in poročil in protestov na mnogoštevilnih shodih in zasebnih poročil je zbral mnogo prav zanimivega gradiva, ki ga je pričel obdelovati, da bi se pokazalo liberalno delo zadnjih let v najlepši luči. Ko je združeval sorodne stvari v eno celoto, se je naposled pa ustrašil lastnega dela. Spoznal je, da izkoplje napredni stranki v Idriji grob, iz katerega ne vstane stranka nikdar več, če zagleda tudi dan brošura, ki bi popisala natančno po virih, kaj so naprednjaki storili v korist ljudstva v zadnjih letih. Z naprednim časnikarjem so bili enih misli tudi napredni voditelji in brošuro prav na tihem pokopali, kakor kakega občinskega reveža — brez zvonenja in truge. Prestrašili pa so napredne voditelje že naslov, ki bi naj jih imela nekatera poglavja v brošuri. Nekaj takih naslovov podajemo v naslednjem.

i Liberalci za omiko. Ustanovili smo realko. Občina ima res dolga okoli 400.000 K, pa se bo že plačal. Duša vsakega učnega zavoda so dobri učitelji, za katere smo naprednjaki skrbeli! Sment, če bi ne bilo teh preklicanih aktov! Iz teh pa je razvidno, da so liberalci, dokler je bila realka občinska, izprashane učne moči odstavliali, neizprashane pa nastavliali. Risanje, francoščina in njih učitelji so v aktih tako popisani, da je najboljše iz brošure izpustiti poglavje o idrijskih liberalcih in njih skrbi za omiko. Posebno je potrebno še zato, ker bi klerikalci kmalu navedli še tisti vir, iz katerega je dokazano, da liberalni voditelji sploh niso bili za podržavljenje realke, ker izgube s tem iz pesti učiteljstvo. Da se s podržavljenjem razbremeni občina, jim je bila deseta briga. V poglavje o skrbi liberalcev za omiko pade tudi napredno delo za ljudsko šolo v Idriji. Katoliška stranka se je trudila, da dvigne rudniško ljudsko šolo, naprednjaki so pa zabavljali in sklepalni interpelacije v državnem zboru, da imamo itak preveč šol, ker bi zadostovali dve štirirazrednici. Naprednjaki bi jo bili kmalu tako daleč zavozili, da bi dobila ljudsko šolo dežela na glavo, šolsko poslopje bi morala pa zadolžena občina zidati in vzdrževati, samo da bi napredni krajni šolski svet malo posvetil krščansko mislečemu učitelju. To je liberalno delo v prid davkoplăčevalcem!

i Boj zoper deželnim odborom. Silno zanimivo poglavje v brošuri. Začeti se je imelo z besedami »Narodovega dopisnika leta 1908 tako-le: »Kaj ukrene deželni odbor, je njegova stvar! Občinski odbor pa je odgovoren le nasproti svojim volilcem, ki so mu poverili mestno gospodarstvo. Če hoče deželni odbor boj, idrijski občinski odbor se ga ne straši... priponimamo..., da ni prav nič treba deželnemu odboru napraviti energično reda v Idriji, naj se pobriga le za svoje deželne finance, ki jih je ravno klerikalna politika privredila na rob banke. Idrijčani bomo že sami skrbeli za red!« Tako ponosen bi bil začetek. Potem pa strahovit polom, in nazadnje poninočno trkanje na prsi: Mi nismo kriji, nam so le tako govorili. Sklepni učinek tega boja: Rubežen — rajši ne brošure, nego to poglavje!

i Boj zoper gerenta, — novo poglavje s kričavim začetkom — resigniranim koncem. Ljudstvo protestira proti gerentu v blatu in dežju, vpijejo: gerent občino oškoduje. Pri občinski seji napravijo sklep: Občina toži gerenta. Potem pa viri umolknejo, ni tožbe, še celo sklepa ne zapisačo v zapisnik občinske seje. Ali spada taka blamaža v brošuro, ki naj poveliča liberalno stranko? Bolje, da je ni — in ni bilo.

i Nekaj drugih poglavij še prihodnjih, so se prav zanimiva, da bodo davkoplăčevalci še bolj videli, zakaj nizšla liberalna brošura.

Lepa birmanska darila!

POZOR!

Priznano največja resnično domača že 25 let obstoječa tvrdka.

Zaradi velike zaloge po zmazanih cenah!!

Srebrne ure za dame K 7—; nikelnaste K 4—.

Srebrne ure za dečke K 8—; zlate ure K 22—.

Velikanska izbira novosti, kaker zlate in srebrne uražice, uhani, prščani, Collie z brillanti itd. po najnižjih cenah.

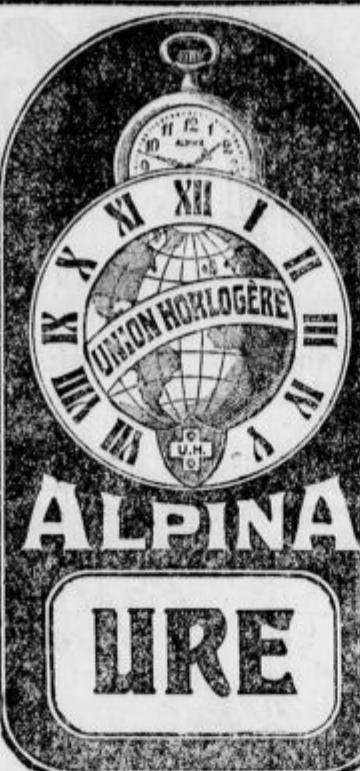
Za vsako uro pismeno jamstvo.

Ceniki s koledarjem tudi po pošti prosti.

Vljudno vabim na ogled 637

FR. ĆUDEN, urar in trgovec

samo nasproti Frančiškanske cerkve v Ljubljani.

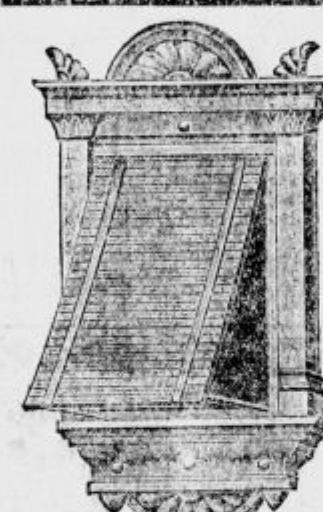
Dr. FR. PAPEŽ

se je preselil s svojo

: odvetniško pisarno :

na
Marije Terezije cesto št. 4 pritlično.

(Zraven kavarne „EVROPA“)

Kiepach & Omčikus

1083 nova z najmodernejšimi stroji
20 in električnim obratom urejena

Iovarna žaluzij, rolet, leseni in železni zastorov za izložbe, prodajalne itd. itd.

Telefon štev. 1324 Zagreb Marija Valerija ul. 8

Ceniki, prospekti in vzorci zastonj in franko!

i Vojaški nabor smo imeli pretekli ponедeljek in torek. Prvi dan so jih potrdili 38, drugi dan 25.

i Bojkot izvršuje naša občina. Do sedaj je bil vedno nabor v Didičevi dvorani. Sedaj, ko je sezidal še moderni hotel z veliko in prostorno dvorano, bi pričakovali, da bodo tem rajše tam ostali. A ker Didič ni pristaš naprednjakov, so letos odredili čašnikom stanovanje pri »Črnem orlu« in določili za naborske prostore čitalniške sobe. Čašniki so bili nejevoljni, da morajo v tesnih prostorih zbirati toliko množico, ko je vendar drugod veliko ugodnejše za take prireditve. Precej v ponedeljek so že šli večerjet v Didičev hotel in drugi dan so zopet ondi kosilo naročili. Obenem so obsodili postopanje naše občine, ki sili vojaške kroge in ljudi v hišo, ki za take stvari ni ugodna.

i Naši Orli so se pri novačenju odlikovali z dostojnim vedenjem. Iz okolice, kakor iz mesta so šli vsi skupno z društvenim znakom mirno na nabor. Nisi opazil pri njih ne pjanosti, ne vpitja in razgrajanja. S takim nastopom si bode mlado društvo res ugled pridobilo in pokazalo, da dela res za pravi napredek pri mladini. To so celo ne samo naši pristaši, temveč tudi nasprotniki opazili in zadnji natihoma priznali, da ima društvo lepo prihodnost.

i Pri pregledovanju imenika za občinske volitve smo videli, da je za c. kr. erarjem Didič največji davkoplăčevalec. On plačuje tedaj največ občinskega davka, novi gostilničar pri »Črnem orlu« pa še ni vinjar plačal za občino. Seve ima pri nas tujec največ veljave. Krivi so tega domačini sami, ker svojega puste tako radi na cedilu, k tuju pa takoj drve.

i Zaslšavanje prič radi tožbe župana Šepetavca bode 23. maja. Župan ceni škodo, katero mu je naredila voda decembra meseca 1909. na 20.000 K. Koliko se mu bode priznalo, bode razprava pokazala.

Sprejemam takoj dva krepka in zdrava

trgovska vajenca

v veliko trgovino specerijskega, manufakturnega, galerijskega in modnega blaga. Primerna izobrazba in poštenost je glavni pogoj. Rudolf Zoré, Jesenice (Gorenjsko).

1547

Hranilnica kmečkih občin v Ljubljani

v hiši Zadružne zveze, Dunajska cesta 32 (nasproti Bavarskemu dvoru v bližini mitnice).

Hranilne vloge obrestuje po

4 1/4 %

brez odbitka.

Vložne knjižice drugih denarnih zavodov sprejemata kot gotov denar. - Posojila na zemljišča daje po 4 3/4 0/0 in 5 0/0. - Daje posojila na amortizacijo na vsak poljuben načrt, dalje na menice in vrednostne papirje.

Uradne ure vsak delavnik od 8. do 12. dopoldne.

Za varnost vloženega denarja jamči 21 kmečkih občin z vsem premoženjem in davčno močjo. Vsaka špekulacija z vloženim denarjem je po pravilih odobrenih od c. kr. dež. vlade izključena, zato je denar v hranilnici popolnoma varno naložen in se ni batiti nobene izgube.

Hranilne vloge obrestuje po

4 1/4 %

brez odbitka.

365 (35)

Svoj izdelek **ostro žgane**

strojne, zidne in zarezane strešne

OPEKE prve vrste priporoča **J. Knez v Ljubljani.**

Sprejme tudi zastopnike za razprodajo zarezanih strešnikov.

V modni trgovini Peter Šterk Ljubljana, Stari trg 18

dobite

3576

Krasne novosti za pomladno sezijo

po že znano najnižjih cenah.

Specijalna trgovina najmodernejših bluz, jutranjih oblek, I^a kakovosti moško, žensko in otroško perilo, velika izbira najmodernejših moških klobukov, slamnikov in čepic, dalje čepic za dame, deklice itd.

Termalno in močvirno kopališče Stubičke Toplice, Hrvaško

1525

Termalni vrelci 53°C toplo in močvirne kopelji so prav posebno primerni proti trguju, revmatizmu, išiji, dalje ženskim bolezni, kroničnim katarom, eksudatom, nervoznosti, kožn. bolezni, ter tudi za rekovačne. Najboljša uporaba studenčna blata, podobno frankovarskemu močvirju. Kopališki zdravnik. — Zdravil. godba.

Postaja Zabok in postajališče Zagorske železnice, Stubičke Toplice.

Sezona traja od 1. maja do 30. oktobra.

Krasen gozdni park, najlepša okolica. Najcenejša brezkonkurenčna prav dobra prehrana in bivališče.

Zdravljenje s svitlobo. Sobe od K 1 — nadalje. Pojasnila in prospekti daje kopališka uprava v Stubičkih Toplicah, Hrvaško. Pošta Zabok, brzoj. post. Stubička. Interurbanska telef. postaja

Dr. pl. Foedrangers

ordinira

v Ljubljani, Stari trg 30.

1521 3

1322

SINGER „66“

Šivalni stroj 20. stoletja

Kupujte samo v naših prodajalnicah ali od njih agentov!

Singer Co. deln. dr. Šivalnih strojev.

Ljubljana Kranj Kočevje Novo mesto
Sv. Petra cesta 4. Glavni trg 53. Glavni trg 79. Veliki trg 88.

Na splošno vprašanje vsako začeljeno pojasnilo; vzorci za vezenje, krpanje in šivanje zaston in franko.

fotografiski umetni zavod,
Ljubljana, Sodna ulica št. 11

se priporoča za vsa fotografiska dela v znani najboljši izvršitvi

Advokat dr. Janko Žirovnik

je otvoril z 8. majem t. l.

svojo lastno pisarno

v Ljubljani, Šelenburgova ul. št. 7 II. nadstr.
nasproti glavne pošte; hotel pri Maliču.

Katoliška Bukvarna v Ljubljani.

Dekle z biseri. Povest iz Neronove dobe. 13. zvezek ljudske knjižnice. K 2:20, vezano K 3:20. — Navedena povest je istinito biserina povest, ki bo bravca privezala nase z neodoljivo silo in se mu po svoji krasni vsebini neizbrisno vtisnila v spomin.

Knjiga o lepem vedenju. Spisal Urbanus. K 3—, elegantno vezano K 4—. — Ze dolgo smo občutno pogrešali točnega navodila za olikano in oglajeno vedenje v družbi, kajti ne le naše ljudstvo, temveč tudi izobraženec mora imeti vočkrat pri roki zanesljivega svetovalca, kako mu je pri tej in oni priliki v družabnem življenju nastopati, da se ne zameri in ne pride v zadrgo. Tej potrebi bo ta knjiga v vsakem oziru odpomogla.

Sociologija. Spisal dr. A. Ušeničnik. K 8:50, vezano K 10:80. — Celo veliki narodi nimajo dela, ki bi se moglo po znanstveni temeljnosti in obsežnosti ter po strokovni popolnosti meriti z navedenim delom našega domačega učenjaka. Dr. Ušeničnikovo sociologijo smemo s ponosom uvrstiti med najodličnejša dela znanstvene literature,

Poezije Anton Medved.

I. del K 3:80, elegantno vezano K 5—; — II. del K 4—, elegantno vezano K 5:40. Poezije Medvedove, ki je pač ena naših najkrepkejših in najizrazitejših pesniških individualnosti, so v kras vsakemu slovenskemu domu.

Leposlovna knjižnica:

- zvezek: Razporoka. Pavel Bourget. — Kalan. Roman. K 2—, vezano K 3—.
- zvezek: Stepmi kralj Lear. Ivan Turgenjev Sergjejevič. Povest. Hiša ob Volgi. S. Stepnjak. — Josip Jurča. K 1:20, vezano K 2:20.
- zvezek: Straža. Fran Virant. — Boleslav Prus. Povest. K 2:40, vezano K 3:40.
- zvezek: Poniran in razljeni F. M. Dostojevskij. — Vladimir Levstik. Roman v štirih delih in z epilogom. K 3—, vezano K 4:20.
- zvezek: Kobzar. Taras Sevčenko. — Josip Abram. Izbrane pesmi. Z zgodovinskimi pregledom Ukrajine in pesniškim življenjem-pisom. K 2:40, vezano K 3:60.
- zvezek: Mož Simone. Champol. — V. Levstik. Roman. K 1:90, vezano K 3—.
- zvezek: Hajdamaki. Taras Sevčenko. — Josip Abram. Poem z zgodovinskimi uvodom o hajdamascini. (Kobzar II. del.) Broširano K 1:50. (VI. in VII. zvezek skupno K 3:40, vezano K 4:50.)
- zvezek: Dolina krvi. (Glenanaar.) A. Sheehan. — Fran Bregar. Povest iz irskega življenja. K 4:20, vezano K 5:80.
- Kacijanar. Anton Medved. Tragedija v petih dejanjih. K 1:40, vezano K 2:40.
- Roma. Silvin Sardenko. Poezije. K 2—, vezano K 3:20.
- Andrej Hofer, tirolski junak. Fran Rihar. Ljudska igra v petih dejanjih s predgovorom in sklepnim sliko (18 moških, 4 ženske vloge). K 2:80, deset izvodov K 5—.
- Črna žena. Povest iz domače zgodovine. K 1:40, vezano K 2—.

Ljudska knjižnica:

- zvezek: Znamenje štirih. Conan Doyle. Londonška povest. K 2—60, skupaj vezan z II. zvez. K 1:80.
- zvezek: Darovana. Alojzij Dostal. Zgodovinska povest iz dobe slovenskih apostolov. K 2:60, skupaj vezan s I. zvezkom K 1:80.
- zvezek: Jernač-Zmagovča. Henrik Sienkiewicz. — Fran Virant. Povest. — Med planovi. Artur Achleitner. Povest tirolskega gorskega župnika. K 2—60, skupaj vezan s VI. zvezkom K 1:40.
- zvezek: Malo življenje. Dr. Fran Detela. Povest. K 1—, vezano K 1:90.
- zvezek: Zadnja kmečka vojska. Avgust Senos. Zgodovinska povest iz leta 1573. K 1:60, vezano K 2:60.
- zvezek: Gozdarjev sin. Fran S. Finžgar. Povest. K 2—20, skupno vezano s III. zvezkom K 1:40.
- zvezek: Prihajač. Dr. Fran Detela. Povest K 1:90, vezano K 1:70.
- Splošno priljubljeni ljudski pisatelj nam tu slika v krasni povesti življenje na kmetih z vso svojo resnobo in težavami ter nam predločuje ljudstvo resnično tako, kakršno je.
- zvezek: Pasjeglavel. Alojzij Jirasek. Zgodovinska povest. — Krstusove legende. I. Vodnjak modrih mož. — II. Betlehemske detece. — 3. Sveti noč. — 4. Beg v Egipt. — 5. V Nazaretu. — 6. V templiju. — 7. Taščica. —

8. Naš gospod in sveti Peter. K 2:20, vezano K 3:20.

Velika zgodovinska povestkmečkega punta na Češkem.

9. zvezek: Alešovec. Kako sem se jaz likal. I. del. K 1:20, vezano K 2—.

10. zvezek: Isto II. del. K 1:20, vezano K 2—.

11. zvezek: Isto III. del. K 1:20, vezano K 2—.

12. zvezek: Dolžan. Iz dnevnika malega poredneža. K 1:40, vezano K 2:30.

13. zvezek: Haggard, Dekle z biseri. K 2—, vezano K 3:20.

Povesti slovenskemu ljudstvu v pouk in zabavo. Andrej Kalan. Nova zbirka. I. zvezek. K 2—.

Zadnji dnevi Jernzaleta. (Lucij Flav.) J. Spillmann J. D. Zgodovinski roman. 2 deli. K 3:80, vezano K 5:40.

Za kršč in svobodo. Igrokaz v petih dejanjih (6 moških in 1 ženska vloga). K 2—50, pet izvodov in več po K 2—35.

Posebno za mladenička društva pripravna igra polna navdušenja za krščanska načela.

Slovenska apostola. Sardenko. Zgodovinska igra. Ob 1025 letnici Metodove smrti (885—1910). K 1:20.

Slomšek o sv. Cirilu in Metodu. Ob 1025 letnici Metodove smrti (885—1910). K 1—.

Krek. Turški krž. (Igra v štirih dejanjih.) — Tri sestre. (Igra v treh dejanjih.) K 1—, 10 izvodov K 8—.

Vsebina obeh, za mešane vloge prirejenih iger, je tako zanimiva ter za oder tako si lajno prirejena, da se bodoča radi svoje lahke uprizorljivosti gotovo kmalu osvojili naše ljudske odre.

Zbirka ljudskih iger; dosedaj 11 zv. po K 2—80.

Ta zbirka je zlasti za naša izobraževalna društva, pa tudi za druge odre ljudskega in diletanškega značaja neobhodno potrebna; igre se dajo vse brez posebnih pripomočkov lahko uprizoriti.

Vsebina:

1. zvezek se začasno ne dobija.

2. zvezek: 1. Vedeževalka. Gluma v enem dejanju. (6 moških vlog.) — 2. Kmet-Herod ali gorgje mu, ki pride dijakom v roke! Burka s petjem v dveh dejanjih. (5 moških vlog.) — 3. Zupan sardański ali Car in tesar. Veseloigra v treh dejanjih. (10 moških vlog.) — 4. Jeza nad petelinom in kes. Veseloigra v dveh dejanjih za dekleta. (5 ženskih vlog.) K 2—80.

3. zvezek: 1. Milni pod zemljo ali zadnje ure poganstva v Rimu. Igra v petih dejanjih. (10 moških oseb.) — 2. Sanje. Igra s petjem v petih dejanjih. (11 moških vlog.) — 3. Sveta Neža, Igrokaz v dveh dejanjih. (12 ženskih vlog.) K 2—80.

4. zvezek: 1. Dr. Vseznal in njegov sluga Štipko Tiček. Veseloigra v dveh dejanjih. (8 moških vlog.) — 2. Vaški skopuh. Igrokaz v treh dejanjih. (5 moških vlog.) — 3. Novi zvon na Krtinah ali srečna sprava. Selska igra v treh dejanjih. (8 moških vlog.) — 4. Zakleta

soba v gostilni pri „zlati goski“. Burk enem dejaju. (6 ženskih vlog.) K 2—80.

5. in 6. zvezek: 1. Garcia Moreno. Zaloigra petih dejanjih. (16 moških vlog.) — 2. Kremar pri zvitem rogu. Burka v enem dejaju. (5 moških vlog.) — 3. Kukavica modrptica ali boj za doto. Veseloigra v štiri dejanjih. (8 ženskih vlog.) — 4. Sveta Cita Slika iz jenega življenja v treh dejanjih. (9 ženskih vlog.) — 5. Pri gospodi. Saloigra v dveh dejanjih. (5 ženskih vlog.) — 6. Črejlar. Veseloigra v treh dejanjih. (6 moških vlog.) — 7. Kmet in fotograf. Komičen pozor. (3 moških vlog.) — 8. Kovacev studen. Burka. (6 moških in 1 ženska vloga.) K 1—80.

7. in 8. zvezek: 1. Sinovo maščevanje ali sposušči očeta. Igrokaz v treh dejanjih. (8 moških vlog.) — 2. Za itovišče. Burk enem dejaju. (12 moških vlog in 2 otroka.) — 3. Očincski tepček. Veseloigra v treh dejanjih. (13 moških vlog.) — 4. Dve materi. Igrokaz s petjem v štirih dejanjih. (12 ženskih vlog.) — 5. Nežka z Bledu. Narodna igra v petih dejanjih. (19 ženskih vlog.) — 6. Najden hči. Igra za ženske vloge v treh dejanjih. (9 ženskih vlog.) K 1—80.

9. zvezek: 1. Na Betlehemskej poljanah. Božična igra v treh dejanjih. (9 moških vlog.) — 2. Kazen ne izostane. Igra v štirih dejanjih. (5 moških vlog.) — 3. Očetova kletev. Igra v treh dejanjih. (16 moških vlog.) — 4. Čašica kave. Veseloigra v enem dejaju. (8 ženskih vlog in dva otroka.) K 2—80.

10. zvezek: 1. Fernando strah Asturije ali izpreobrnjenje paropja. Igrokaz v treh dejaju. (11 moških vlog.) — 2. Rdeči nosov. Burk enem dejaju. (7 moških vlog.) — 3. Očetova kletev. Veseloigra v treh dejanjih. (5 moških vlog.) — 4. Poštne skrivnosti ali začaran pismo. Burk enem dejaju. (7 moških vlog.) — 5. Strahovi. (3 ženske vloge.) K 2—80.

11. zvezek: 1. Večna mladost in večna lepot. Igrokaz v treh dejanjih. (14 ženskih vlog.) — 2. Repoštev, duh v krkoških gorah ali vsega je enkrat konec. Čarobna burka v petih dejanjih. (9 moških vlog.) — 3. Prepirljiva sosedala ali boljša je kratka sprava kot dolga pravda. Burk enem dejaju. (4 moške vloge.) K 2—80.

12. zvezek: (Za moške vloge: Izgubljen sin. Ječeti. Pastirji in kralji.) — Za ženske vloge: Ljudmila, Pianšarica.) K 2—80.

13. zvezek: (Za ženske vloge: Vestalka. Smaša Marije Davice, Marijan otrok.) K 2—80.

14. zvezek: (Za ženske vloge: Junaska deklica Devica Orleanska. — Za moške vloge: S. Boštjan. — Za otroške vloge: Materin blagoslov.) K 2—80.

15. zvezek: (Za ženske vloge: Fabiola in Neža. — Za moške vloge: Turki pred Dunajem.) K 2—80.

Navedene igre so si vsled lahke uprizorljivosti in krasne vsebine v najkrajšem času osvojile vse naše domače odre.

Tujski promet na Gorenjskem.

Dne 12. t. m. je bil občni zbor društva za povzdigo prometa tujev za Gorenjsko na Bledu v zdravniškem domu. Bil je prav dobro obiskan ter se je na tem zborovanju poročalo od načelstva sledče o delovanju od časa zadnjega občnega zborna, kakor sledi: Kupilo je društvo eno oljnato sliko »Bled z otokom in Karavankami« v velikosti $\frac{1}{2} \times 2$ m, katera je bila razstavljena do sedaj v Švici v Curihu, v Berolinu, na Dunaju in v Pragi. Sedaj visi na državnem kolodvoru v Pragi v reklamno svrhu. Da ima slika sedaj zelo ugoden prostor, se mora društvo zahvaliti dvornemu svetniku prof. dr. Hlava v Pragi, kateri je v ta namen za društvo posredoval. Izdal je društvo znani zemljevid Gorenjske v 2000 izvodih, kateri se je večinoma prodal po 30 v. Tak zemljevid in še nekoliko boljši izdala je sedaj zdraviška komisija na Bledu, katera ga ima v zalogi za ceno 50 v izvod. Turistom se ta zemljevid zaradi preglednosti zelo priporoča. Navigabilo je društvo reprodukcijo oljnate slike »Bled z otokom in Karavankami« v velikosti 50×35 cm v 500 izvodih v izpeljavi »Bromsilber Colorit«, katero je razposlalo v več izvodih za reklame namene in nekaj jih je prodalo po 1 K ter so še na razpolago. Tudi v velikosti 100×60 cm se je enaka reprodukcija napravila v 60 izvodih, katera pa stane 12 K ena. Razposlalo se jih je več brezplačno v reklame svrhe.

Kupilo se je desetisoč odtisov »Reise und Bäder Zeitung« Oberkraemer Nummer, kjer je opisana Gorenjska. Večina teh izvodov se je razdelo brezplačno v reklamo. Reproducirala se je tudi oljnata slika v velikosti razglednice, katere so se prodale in polovic pa razdale v reklamo za Bled. Sodelovalo se je tudi pri bivanju raznih korporacij, katere je vodila po Kranjskem »Deželna zveza za tujski promet«. V zimi 1910 je priredilo društvo Stiritedenski kuhrske tečaj z zelo dobroj uspehom. Za reklamo je pustilo društvo natisniti znane reklamne znamke s slovenskim in nemškim napisom, katerih se je porabilo za reklamo že 155.000. V zalogni jih je še 45.000, katere se letos porabijo za došle tuje na Bledu. To je poročilo o delovanju, znamenje, da je društvo storilo, kar je bilo pri malih denarnih sredstvih najbolj mogoče.

Nato sledi poročilo o računu, iz katerega posnemamo sledeče: Prejelo se je za udino za leta 1907 in 1910 kron 1210. Posojil je bilo 2628 K. Razne subvencije 2050 K, (teh vsoti dejelna zvezana ni nič prispevala); prodane tiskovine in podobe 433 K; dohodki tombol in srečkanj 451 K; darovi 20 K; subvencije za kuhrske tečaj od c. kr. ministrstva 1000 K; od dejelnega odbora 400 K; od trgovske in obrtne zbornice 120 K; razni prehodni zneski 2006 K. — Stroški so bili sledeči: Razne tiskovine 1542 K; letnine zvezni 40 K, oljn. slika 1428 K; obresti posojila in vrnitev dolga 1610 K; voznina slik in tiskovin 172 K; nabava klišejev 246 K; zavarovalnina relifa in slik 25 K; izdatki za razne razstave 214 K; reklama v razne časopise in brošure 734 K; reprodukcija oljnate slike 1510 K; razni sprejem 553 K; tombole 93 K; nakup fotografij 29 K; kuhrske tečaj 1500 K; drugo 60 K. Skupnega prometa je bilo okrog 20.000 kron, z konečnim ostankom 85 K. Račun občni zbor brez ugovora odobri. Nato se izvoli odbor z vzklidom, in sicer: dr. Hočevar, dr. Eder, Jakob Pe-

POSESTVO

obstoječe iz 50 mernikov posetve, več oralov gozda in travnikov z vso pritiklino, dalje živina, orodje se proda iz proste roke skupno ali posamezno. Na željo kupca se proda kakor želi. Več se izve pri Mariji Pristave, Mišače, pošta Podnart, Gor. 1544

Enonadstropna 1586

nova hiša
ležeča pri kolodvoru ob državni cesti pripravna za vsako obrt kakor tudi za tuje za vrt se takoj proda.

Gg. botromi in botricami priporočam svoja :

**Birmanska
darila ..**

Ženitna ponudba.

Mlad trgovec, intelligentne postave, z dobro idočo trgovino na zelo prijaznem kraju se želi v svrhu ženitve seznaniti z gospodično, staro 18–26 let, z nekaj več premoženjem. Vdova brez otrok ni izključena. Cenj. ponudbe s sliko, za katere tajnost se jamči in vrne, se prosijo do 25. maja na upravnštvo »Slovenca« doposlati pod šifro »Zvestoba«.

1551

**Sreča
kje si?**

Inteligenčen trgovec na deželi, v najlepših letih, prijetne zunanjosti, v zelo prijaznem kraju, kjer je velikanski promet, z zelo dobro idočo, v kraju največjo in najlepšo trgovino, išče tem ne več nenavadnim potom v svrhu ženitve gospodično, ki bi mu bila dobra in zvesta spremljevalka na lej poli življenja. Želi se z gospodinjske šole, od 20–28 let stara in izobražena gospodična prijetne zunanjosti s premoženjem. Dobra duša in dobra gospodinja bi imela srečno življenje na strani moža, ki je dober, miroljuben in idealen. Blago srce, trgovska izobrazba in razumevanje duše je neobhodno potrebno. Priponni se, da je ta inserat resen in ne vsebuje nobene šale. Zato pa naj se pošljajo le resne ponudbe s sliko na upravnštvo Slovenca pod naslovom »Majska roža« do 21. t. m. Stroga tajnost se jamči.

1546

Odda se takoj

1604

stanovanje

s 4 sobami (2 večji, 2 manjši sobi). Pod Rožnik štev. 242.

Pristno brusko blago :

za pomladansko in poletno sezono 1911.

Kupon

3·10 metr. dolg,	1 kupon 7 kron
za kompletno	1 kupon 10 kron
moško obleko	1 kupon 12 kron
suknjo, hlače, telovnik zadostno, stane le	1 kupon 15 kron
Kupon za črno salonsko obleko K 20—, kakor tudi blago za površnike, turistovske obleke, svileni kamgarci itd., posilja po tovarniški ceni kot redina in solidna, dobroznanata 467 (40)	1 kupon 17 kron
	1 kupon 18 kron
	1 kupon 20 kron

zaloga tovarniškega sukna
Siegel - Imhof v Brnu
Vzorec zastonj in franko.
Vsled direktnega narocila blaga pri tvrdki Siegel-Imhof iz tovarne imajo zasebniki mnogo prednosti. Vsled velikega blagovnega prometa vedno največje izira povsem svežega blaga. Stalne, najnizje cene. Tudi najmanjša narocila se izvrše najskrbejše, natančno po vzoru.

zaloga tovarniškega sukna
Siegel - Imhof v Brnu
Vzorec zastonj in franko.

1587

Nikelasta moška ura z verižico .	K 4·50 napr.
Prava srebr. » » » .	9·70 »
14-kar. zlata » » .	44— »
Nikelasta damska » z verižico .	8·50 »
Prava srebr. » » » .	9·50 »
14-kar. zlata » » .	20— »
Uhani, zlato na srebro .	1·80 »
14-kar. zlati uhani .	4·50 »

Največja in najsolidnejša tvrdka

H. SUTTNER
Ljubljana, Mesni trg
(nasproti rotovža)

Su. Petra cesta štev. 2
Lastna tovarna ur v ŠVICI.
Tovarniška znamka »IKO.«

trnel, Fany Valriny, Dragotin Repe, Ant. Vovk, Rus Ivan in Henrik Steidl. Vsi navzoči volitev sprejmejo.

Sklenil je tudi občni zbor, da ima prihodnji odbor sestaviti primerno resolucijo na zvezo prometnih društev v Ljubljani in pa na c. kr. deželno vlado, v kateri se omenijo pomanjkljivosti načrta za tujski promet na Bledu in okolici. Povendarja naj se tudi v tej resoluciji, da naj Zveza prometnih društev sklene občni zbor. Kažipot za Bledu in okolico naj društvo skuša izdati s pomočjo deželne zveze, katera ima baje rokopis in klijeje že pripravljene za izdajo. Tudi sklep, da se ima Bledu kot zdravilišče in kopališče v stalni razstavi »Equitabl Palais« na Dunaju s primernimi reklamnimi slikami ter razstave udeležiti, kjer naj bi bili, kakor za druge kraje Avstrije, razni prospetti obiskovalcem te razstave na razpolago. Omenja se tudi, da se prirede tedenski sestanki vseh interesentov za procvit Bledu in okolice v raznih gostilnah ter se določil za prvi sestanek ponedeljek 15. maja zvečer v zdraviliškem demu.

Nato se je o tujskem prometu še splošno debatiralo posebno zaradi prepotrebne vodovoda, za katerega so že načrti izgotovljeni ter o električni razsvetljavi. S temi napravami bi šele zamogli Bledu dvigniti na ono višino, katero po njega lepi legi in naravni krasoti zaslubi.

Dne 15. t. m. bila je nato odborova seja v zdraviliškem domu ob osmi uri zvečer ter se je sledče sklenilo:

Letni doneski naj se pobirajo po 4, 10 ali 20 K, kakor je to že v pravilih določeno in naj vsak ud po svojih močeh in po svoji preudarnosti primerni letni prispevek da. Izda naj se v ta namen med ljudstvo manifestacijski spis, da bodo vsi interesenti direktnega in indirektnega tujskega prometa opozarjeni na to važno gospodarsko in življenjsko vprašanje Bledu in okolice.

Izda naj se prepotrebni kažipot skupno z občino, zdraviliško komisijo in deželno zvezo za tujski promet. Popraviti oziroma novo nabaviti se imajo orientacijske table po Bledu in okolici ter poto in steze primerno markirati. Prirede naj se izleti in gorske ture v skupinah tujev, katere naj en domaćin sprejme in daje za to potrebne nasvete. Tudi jezerska veselica naj se skuša uresničiti, bodisi regata ali kaj druga. Proti koncu avgusta ali začetkom septembra se ima prirediti kmečko ženitovanje, izvirno z gorenjskimi nošnami in tukajšnjimi šegami pri ženitovanju. Izkuša naj se tudi naprositi po društvu, občini in zdraviliški komisiji, da prepusti posestnik Gradu znano Višce zopet v uporabo za sprehode po stezah ter naj se prepovedne table odstranijo ter nadomeste s tablami, da se do preklica prehod dovoli ter da se nadasi in kultura ne sme od strani sprehajalcov pokvariti. V ta namen se bo izkušalo tudi za poleti nastaviti enega paznika. Nabavi naj se tudi primerna tiskovina, iz katere se bo posnelo v kratkih potezah razne sprehode in izlete v okolico in pa razne pristojbine. To tiskovino naj bi imela vsaka soba in javni prostori, kjer biva tujec, da mu ni treba za vsako malo stvar popraševati, kateremu se večkrat primeri, da dobi čisto narobe informacijo.

Medtem ko se je sklenilo, da bo prihodnji sestanek dne 22. maja t. l. ob 8. uri zvečer v hotelu »Petranc«, kamor se naprosijo vsi interesenti tujskega prometa, se je seja ob 10. uri zvečer sklenila.

Pozor!

1591

Najnovejši in najfinješi

pletilni stroj

za jopic, ---

- nogavice itd.

nudi vsakomur

dober in trajen zaslužek.

Glavno zastopstvo in prodaja za Kranjsko, Primorsko itd.:

Franc Kos, Ljubljana. Sodna ulica 3
mehanična industrija pletenja madna konfekcije.

Prospekti in ceniki brezplačno.

Ivan Kacin

Polhov Gradec p. Ljubljani

Izdelovalnica harmonijev po najnovejšem ameriškem sistemu. Izdelujejo se harmoniji za cerkev, šole, pevska društva itd. Sprejemajo se popravila vseh vrst harmonijev, tudi na dom. Na zahtevo se dobijo klavirjature za harmonije, orgle in klavirje, potem jeziki za harmonije, piščalke za orgle in strune za klavirje itd.

Cenik gratis in franko.

Zavod za tehnične in elektrotehnične naprave

v Ljubljani, Dunajska cesta št. 22 (nasproti kavarne „Europa“)

koncesion. podjetje za električne naprave, napeljavno električne luči in prenos moči, telefonske in brzovavne naprave. Dobava in montiranje motorjev na bencin in petrolin ter Diesel-ovih motorjev.

— V zalogi vedno v veliki izbiri: elektromotorji, ventilatorji, mazilna olja in masti, sesalke, svetilniki za električno in plin ter sploh vse tehnične potrebsčine.

obločnice, žarnice, telefoni, vsakovrstni inštalacijski material, teknika.

sprejema vsakovrstna mehanična dela in popravila vsakovrstnih strojev. Dela se izvrše solidno,

točno in po najnajljih cenah. Proračuni na zahtevo zastonj. — Zavod za tehnične in elektrotehnične naprave.

748

Modna trgovina Anton Schuster

Ljubljana, Stritarjeva ulica št. 7, Ljubljana.

Solidno blago.

Nizke cene.

2641

Vzorci pošinjene prosto.

Novosti konfekcije za dame in deklice, bluze, modno blago za dame in gospode, delen, cefir, batist, kreton, platno, šifon, gradl, preproge, zavese, garniture, pleti, šerpe, rute in žepni robci.

Solske akvarelne barve

Vzorci za slikarje
vedno najnovejši

Oljnate firneževe barve

za pleskarje, stavnice in pohištvene mizarje, hišne posetnike ter za domačo uporabo

Düsseldorske oljnate barve
za umetnike

Oljnate študijske barve

Firneži, olja in retuši
za umetniško slikanje

Kranjsko laneno olje
in firnež

Emajline glazure

Vse vrste čopičev

Lake za vrtno pohištvo

Olje za stroje

Stedilno voščilo za pode
priznano najboljše

Suhe kemične, prstene in
rudniške barve

Jantarjeva glazura za tla

Prašno olje za pode

priporoča

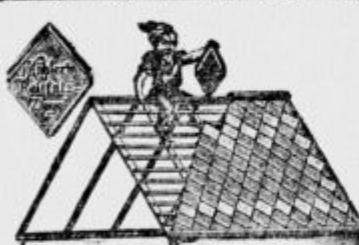
1069

Adolf Hauptmann

prva kranjska tovarna za oljnate barve, firneže, lake in steklarski klej.

Zahvaljujte cenike!

Zahvaljujte cenike!

TG 273
Ugodna prilika!

Ker imam veliko zaloge opeke, ki je izdelana še iz cenenega cementa, oddajam

cementne strešnike

(z zarezo in brez zareze) po znižani cenii.

Cementna strešna opeka prehaša po svoji trpožnosti drugovrstne opeke ter dajejo za njo vsako poljubno garancijo.

Ivan Jelačin, Ljubljana.

Telefon stev. 16.

157

Leta 1873. ustanovljena delniška družba

Kranjska stavbinska družba v Ljubljani

Telefon stev. 16.

Stavbno podjetništvo; pisarna za arhitekturo in stavbenotehniška dela; tesarstvo in mizarstvo s strojnimi obratom za stavbena in fina dela; opekarne s strojnimi obratom v Kosezah in na Viču; kamnolomi v Podpeči in v Opatiji. Priporoča se za stavbena dela vsake vrste.

Daje po

43|0|0
4|4|0

UZAJEMNO PODPORNO DRUŠTVO V LJUBLJANI

KONGRESNI TRG 19

sprejema hranične vloge vsak delavnik od 8. do 12. ure dopoldne in jih obrestuje

po 43|0|0

brez odbitka, tako, da dobi vlagatelj od vsakih vloženih 100 Kčstih 4 K 75 v na leto. Rent. davek plačuje društvo samo. Druge hranične knjižice se sprejemajo kot gotov denar, ne da bi se njih obrestovanje prekinilo. Daje tudi svojim članom predujme na osebnih kredit, vračljive v 7½ letih (90 mesecih ali 390 tednih) v tedenških, ozir. mesecnih obrokih, kakor tudi posojila na zadolžnice in menice

Dr. Fr. Dolšak l. r.,
zdravnik v Ljubljani, podpredsednik.

Prelat A. Kalan l. r.,
predsednik.

Kanonik I. Sušnik l. r.,
podpredsednik.